

ΚΑΝΟΝΕΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΙΝ

«... Ἔταξε δὲ ἡ Ἐκκλησία τὴν χαρμόσυνον ταύτην πανήγυριν τελευταίαν τῶν χριστολογικῶν ἐορτῶν τοῦ ἐνιαυτοῦ, οὐχὶ ὡς μικροτέρα καὶ ὡς ἔτυχεν, ἀλλ' ὡς σφραγίδα ἔθηκεν αὐτὴν, διότι τῶν ἐμπειριῶν καὶ τῶν θεωριῶν ταύτης ἀξιοῦνται μόνον ὅσοι τὴν τελειότητα ποθοῦντες, ὄχι ἐκ φόβου, οὐδὲ ἐξ ἀντιμισθίας τὰς ἀρετὰς ἐργάζονται, ἀλλ' ὡς υἱοὶ τῆς Βασιλείας, ἐκ τῆς τελείας ἀγάπης κινούμενοι, τὸν φωτοδότην Χριστὸν εἰς νοητὰ ὕψη ἀκολουθοῦσι, τῶν θείων ἐνεργειῶν Του κατὰ χάριν μετέχοντες καὶ τοῦ ἀκτίστου φωτός κοινωνοὶ γινόμενοι ὡς οἱ ἀπόστολοι ἐν τῷ ὄρει Θαβώρ...»

... Πορευόμενοι καὶ ἡμεῖς τὴν στενὴν καὶ τεθλιμένην τοῦ ἁγιαστικοῦ βίου ὁδόν, ὀλίγον πρὸ τῶν παγίδων τοῦ πονηροῦ καὶ τῶν ποικίλων πειρασμῶν, καταλαμβάνει ἡμᾶς ἡ θεία χάρις, τὴν καρδίαν καθαιρούσα, τὸ λογικὸν φωτίζουσα, τὴν ψυχὴν λαμπρύνουσα, πάσας τὰς δυνάμεις, αἰσθήσεις καὶ ἐνεργείας καθαγιαίνουσα, καὶ τοῦτο ἵνα ἐν τῷ καιρῷ τοῦ πειρασμοῦ, τῆς τοιαύτης δωρεᾶς ἐνθυμούμενοι καὶ ἐξ αὐτῆς δυνάμιν ἀράμενοι, κατὰ τῆς ἁμαρτίας στερεῶς ἀντιπαλαίσωμεν...»

Γέρων Βησσαρίων, Ἀποσπάσματα Ὁμιλίας εἰς τὴν ἐορτὴν τῆς Μεταμορφώσεως,
Ἱερά Μονὴ Παντοκράτορος 6/19-8-1995

Μὲ τὴν παροῦσαν ἔκδοσιν ἡ Ἱερὰ ἡμῶν Μονὴ ἐπιθυμεῖ νὰ καταστήσῃ εὐρυτέρας γνωστὴ τὴν ἕως τοῦδε ἀνέκδοτον συλλογὴν τῶν Κανόνων εἰς τὴν Μεταμόρφωσιν τοῦ Χριστοῦ, συντεθέντων ὑπὸ τοῦ λογίου διδασκάλου Ματθαίου Καμαριώτου εἰς τὸ δεύτερον ἡμισυ τοῦ 15ου αἰῶνος διὰ τὴν Μονὴν μας ὅπου καὶ ἐπὶ τέσσερις αἰῶνας ἐφάλλοντο εἰς τὸν Ὅρθρον τοῦ Σαββάτου.

Τὸ ὄρος Θαβώρ καὶ ἡ Μεταμόρφωσις δεσπόζουσι εἰς τὴν ζωὴν τοῦ πιστοῦ καὶ ἰδιαιτέρας τοῦ μοναχοῦ, τὸν ὁποῖον ὁ μεταμορφωθείς Χριστὸς ἀναβιβάζει εἰς ὄρος ὑψηλόν. Ἡ πείρα τῶν αἰῶνων διδάσκει ὅτι ἀφανεῖς καὶ ταπειναὶ ψυχαί, ὑποτασσόμεναι εἰς τὸν χρηστὸν ζυγὸν τοῦ Κυρίου, μεταμορφώνονται καὶ προγεύονται, ἤδη ἀπὸ τὴν ζωὴν αὐτὴν, τὴν ἄκτιστον λαμπρότητα καὶ μέλλουσαν ἐπιφάνεια τοῦ Θεοῦ ἡμῶν.

Ἄλλὰ καὶ τὸ γεγονὸς ὅτι ἡ Ἱερὰ ἡμῶν Μονὴ τοῦ Παντοκράτορος Χριστοῦ τιμᾶται καὶ πανηγυρίζει εἰς τὴν Μεταμόρφωσιν τοῦ Σωτῆρος, προσδίδει ἰδιαιτέραν αἴγλην διὰ τὴν Μετάνοιάν μας, καὶ τρόπον τινα συστρέφει τὴν ζωὴν τῶν ἐνασκουμένων ἐν Αὐτῇ πατέρων πέριξ τοῦ Μεταμορφωθέντος Χριστοῦ.

Διὰ τὸν λόγον αὐτὸν καὶ ἡ παροῦσα ἔκδοσις ἀποτελεῖ οὐχὶ μόνον ἀναβίωσιν μακραιῶνου ὑμνογραφικῆς παραδόσεως, ἀλλὰ καὶ ἀπόδοσιν εὐγνωμοσύνης καὶ τιμῆς εἰς τὴν χορείαν πλείστων μοναχῶν, οἱ ὁποῖοι ἐπὶ σειρὰν αἰῶνων διεφύλαξαν καὶ μετέδωσαν μέχρις ἡμῶν τὴν παρακαταθήκην τοῦ ὀρθοδόξου βιώματος καὶ παραδόσεως.

Ὅπως ἐξαιρέτως μνημονεύομε εἰς τὴν χορείαν ταύτην τὸν πνευματικὸν ἡμῶν πατέρα καὶ Γέροντα Ἄρχιμ. Βησσαρίωνα, τὸν πρῶτον Καθηγούμενον τῆς Ἱερᾶς ἡμῶν Μονῆς (1992-2001) μετὰ ἀπὸ πολλοὺς αἰῶνας ἰδιορρυθμοῦ βίου, τὸν ὁποῖον ἀξιοχρέως ἡ Γεροντικὴ ἡμῶν Σύναξις ἀνεγνώρισεν καὶ νέον κτίτορα Αὐτῆς. Μὲ τὴν ἀγίαν βιοτὴν του κατέστη διὰ τὰ πνευματικά του τέκνα Φῶς καὶ ὁδηγὸς ζωῆς αἰωνίου, καὶ πρὸς τὸν ὁποῖον ἀφιερώνουμε τὸ παρόν, αἰτούμενοι τὴν ἀγίαν εὐχὴν Του.

Ὁ Καθηγούμενος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Παντοκράτορος

Ἄρχιμ. Γαβριήλ

Ο ΒΙΟΣ ΚΑΙ ΤΟ ΕΡΓΟ
ΤΟΥ ΜΑΤΘΑΙΟΥ ΚΑΜΑΡΙΩΤΗ

Ο ΒΙΟΣ

Ὁ Ματθαῖος Καμαριώτης¹ γεννήθηκε στὴν Κωνσταντινούπολη στὰ μέσα τῆς δεύτερης δεκαετίας τοῦ 15ου αἰῶνος, ἀπὸ γονεῖς πιθανότατα Θεσσαλονικεῖς. Ὁ πατέρας του ἦταν ἱερέας, ὁ ὁποῖος, σύμφωνα μὲ τὴν μαρτυρία τοῦ ἰδίου τοῦ Ματθαίου², εἶχε ἀναπτύξει σπουδαία δράση στὰ φιλανθρωπικὰ ἰδρύματα τῆς Κωνσταντινουπόλεως, πὺ λειτουργοῦσαν ὑπὸ τὴν ἐποπτεία τῆς Ἐκκλησίας.

Ὁ Ματθαῖος εἶχε μία ἀδελφή καὶ ἕναν ἀδελφό, ὁ ὁποῖος ἀπέκτησε τέσσερα παιδιὰ. Ὁ πατέρας του καὶ ὁ ἀδελφός του χάθηκαν κατὰ τὴν Ἄλωση, ἐνῶ σώθηκαν ἡ μητέρα του, ἡ ἀδελφή του καὶ ἕνας ἀπὸ τοὺς ἀνεψιούς του, τὸν ὁποῖο ὁ ἴδιος ὁ Ματθαῖος φρόντισε νὰ ἐξαγοράσῃ ἀπὸ τὴν αἰχμαλωσία. Οἱ ἄλλοι τρεῖς ἀνεψιοί του ἀναγκάστηκαν νὰ ἀλλαξοπιστήσουν καὶ νὰ γίνουν Μωαμεθανοί³. Ὁ Καμαριώτης μᾶλλον δὲν δημιούργησε δική του οἰκογένεια. Κατὰ τὴν Ἄλωση πάντως δὲν ἦταν νυμφευμένος, ἀφοῦ στὴν Μονωδία του γιὰ τὴν Κωνσταντινούπολη ἀναφέρει :

Νῦν δὲ τὸ ἐκείνους μὲν ἐξ ἀνθρώπων γενέσθαι, ἐμὲ δὲ μόνον πρὸς πάντα μὴ ἐξαρχεῖν, ἄλλως τε καὶ ἀπραγμοσύνη συνεζηκότα πολλῇ, (δι' ἣν πρὸς πάντα πόνον καὶ πρᾶξιν, πλὴν τοῦ κατὰ τοὺς λόγους, συνέβαινε ἐχειν ἀπείρως) αἴτιον αὐτοῖς τῆς τοιαύτης μεταβολῆς⁴.

Ὁ Ματθαῖος μαθήτευσε κοντὰ στὸν Γεώργιο Σχολάριο, τὸν μετέπειτα Γεννάδιο, πρῶτο πατριάρχη τῆς Κωνσταντινουπόλεως μετὰ τὴν Ἄλωση. Κοντὰ του σπούδασε γραμματική, ρητορική, φιλοσοφία καὶ θεολογία. Ἀπέκτησε, ἐπίσης, γνώσεις μαθηματικῶν, γεωμετρίας καὶ ἀστρονομίας. Ὁ Γεννάδιος Σχολάριος σὲ μία ἐπιστολή του μιλά μὲ ἰδιαίτερα κολακευτικὰ λόγια γιὰ τὸν Ματθαῖο καὶ ἀφήνει νὰ ἐννοηθῇ ὅτι αὐτὸς ἦταν ὁ

ἀγαπημένος του μαθητής⁵. Ὅπως μπορούμε νὰ διαπιστώσουμε καὶ ἀπὸ ἄλλες πηγές, ὁ Καμαριώτης εἶχε ἀποκτήσει μεγάλη καὶ πολύπλευρη μόρφωση. Ἐξάλλου, αὐτὸ ἀποδεικνύουν τὸ πολύπλευρο συγγραφικὸ του ἔργο, καθὼς καὶ ἡ γενικότερη φιλολογικὴ καὶ θεολογικὴ του ἐνασχόληση.

Γύρω στὸ 1445 ὁ Ματθαῖος εἶχε ὀλοκληρώσει τὶς σπουδές του δίπλα στὸν Γεννάδιο καὶ ἀκολούθησε τὴν σταδιοδρομίαν τοῦ διδασκάλου. Εἶναι ἀπίθανο αὐτὴ τὴν περίοδο νὰ πῆρε ὁ Καμαριώτης κάποια δημόσια θέση ἢ κάποια θέση στὸ Πατριαρχεῖο, διότι εἶχε ἀνέλθει στὸν πατριαρχικὸ θρόνον ὁ ἐνωτικὸς Μητροφάνης, καὶ ὅλοι οἱ ἀνθενωτικοὶ παραιτήθηκαν ἀπὸ τὶς θέσεις τους, καὶ γενικὰ ἀπεῖχαν ἀπὸ δραστηριότητες συνδεόμενες μὲ τὸ Πατριαρχεῖο. Ἐξάλλου ὁ Καμαριώτης, σὲ ἓνα λόγο του στοὺς τρεῖς Ἱεράρχες⁶, ἀναφέρεται στὴν τρικυμία ποὺ ταλανίζει τὴν Ἐκκλησία κατὰ τὴν περίοδο αὐτή. Τὸ λογικότερο εἶναι, ἐπομένως, ὁ Ματθαῖος νὰ ἄσκησε τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ἰδιωτικοῦ δασκάλου, ἴσως ἀναπληρώνοντας τὴν θέση τοῦ δασκάλου του, τοῦ Γενναδίου, ὁ ὁποῖος, περίπου τὴν ἴδια περίοδο, ἐγκατέλειψε τὴν διδασκαλία.

Ἐδῶ μπορούμε νὰ ἐπισημάνουμε ὅτι οἱ θεολογικὲς ἀπόψεις τοῦ Ματθαίου Καμαριώτη ἦταν παρόμοιες μὲ τοῦ διδασκάλου του. Εἶναι ἔνθερμος ὀπαδὸς τῆς ὀρθόδοξης διδασκαλίας, ἀντιτίθεται στὶς δυτικογενεῖς καινοτομίες τῆς πίστεως, καθὼς καὶ στοὺς Βυζαντινοὺς λογίους ποὺ τὶς ἐκφράζουν (π.χ. Ἰωάννης Ἀργυρόπουλος), ἀντιτίθεται καὶ στὴν φιλοσοφία τοῦ Πλήθωνος, ἐναντίον τοῦ ὁποῖου ἔγραψε δύο ἰδιαίτερα ἐπικριτικούς λόγους. Ὡς πρὸς τὰ φιλοσοφικά του ἐνδιαφέροντα, εἶναι ὑποστηρικτὴς τοῦ Ἀριστοτέλη, ἐνῶ ἀντιμετωπίζει θετικὰ τὴ σχολαστικὴ φιλοσοφία τοῦ Θωμᾶ τοῦ Ἀκινάτη.

Κατὰ τὴν Ἄλωση τῆς Κωνσταντινουπόλεως ὁ Ματθαῖος συνελήφθη καὶ αἰχμαλωτίστηκε. Μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσή του κατέβαλε μεγάλες προσπάθειες γιὰ τὴν ἐξαγορὰ τοῦ ἀνεψιοῦ του καὶ γιὰ νὰ πείση - δυστυχῶς χωρὶς ἐπιτυχία - τοὺς ἄλλους ἀνεψιούς του νὰ ἐπανέλθουν στὴν χριστιανικὴ θρησκεία. Αἰσθάνθηκε μάλιστα τὴν ἀνάγκη νὰ ἀναλάβῃ τὸν ρόλον τοῦ προστάτη τῆς οἰκογενείας του, μετὰ τὸν μαρτυρικὸ θάνατον τοῦ πατέρα καὶ τοῦ ἀδελφοῦ του. Φροντίζει ἰδιαίτερα γιὰ τὴν μόρφωση τοῦ ἀνεψιοῦ

του και γι' αὐτὸν ἀκριβῶς τὸν λόγον συντάσσει καὶ μία ἐπιτομὴ τῆς Γραμματικῆς.

Κάτι ποὺ μποροῦμε μὲ εὐκολία νὰ παρατηρήσουμε εἶναι μία ἔκρηξη δημιουργικότητας ἀπὸ τὴν πλευρὰ τοῦ Ματθαίου Καμαριώτη ἀμέσως μετὰ τὴν Ἄλωση τῆς Βασιλίδος τῶν πόλεων, παρὰ τὸ γεγονός ὅτι ὁ ἴδιος παραπονεῖται γιὰ ἔλλειψη βιβλίων καὶ ἄλλες ἀντικειμενικὲς δυσκολίες. Ἡ ἐξήγηση ποὺ μπορεῖ νὰ δοθῆ εἶναι ὅτι ὁ Ματθαῖος, συνειδητοποιώντας τὴν πτώση τῆς χριστιανικῆς βασιλείας, πίστεψε πῶς ἔπρεπε νὰ ἀγωνιστῆ μὲ ὅλες τὶς δυνάμεις ποὺ διέθετε γιὰ τὴν πνευματικὴ ἀνόρθωση τῶν χριστιανῶν, ὥστε νὰ ἐξαλειφθοῦν οἱ αἰτίες ποὺ ὀδήγησαν στὴν πτώση.

Ἐχει ἐπικρατήσῃ ἡ ἄποψη ὅτι ὁ Ματθαῖος Καμαριώτης χρημάτισε καθηγητῆς, καὶ μάλιστα πρῶτος σχολάρχης τῆς Πατριαρχικῆς Ἀκαδημίας. Αὐτὸ ὅμως δὲν μπορεῖ νὰ τεκμηριωθῆ μὲ βάση τὶς ὑπάρχουσες πηγές. Τὸ σίγουρο εἶναι ὅτι καὶ μετὰ τὴν Ἄλωση ὁ Ματθαῖος ἄσκησε τὸ ἐπάγγελμα τοῦ διδασκάλου, μᾶλλον ἰδιωτικά. Δὲν φαίνεται νὰ ἀληθεύῃ οὔτε ἡ ἄποψη ὅτι ὁ Ματθαῖος χρημάτισε Μέγας Ῥήτωρ τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας ἢ ὅτι κάποια στιγμή ἐνδύθηκε τὸ μοναχικὸ σχῆμα καὶ ὀνομάστηκε Μανουήλ. Οἱ ἐπιγραφές τῶν χειρογράφων ποὺ σώζουν τὰ ἔργα του, καθὼς καὶ οἱ αὐτόγραφε ἀναφορὲς τοῦ Ματθαίου σὲ χειρόγραφα δὲν μᾶς ἐπιτρέπουν νὰ ὑποστηρίξουμε τέτοιο ἐνδεχόμενο.

Ἡ ἄποψη ὅτι ὁ Ματθαῖος δὲν εἶχε ἐπίσημη διδασκαλικὴ θέση ἐνισχύεται καὶ ἀπὸ τὸ γεγονός ὅτι γιὰ κάποια διαστήματα ὁ Καμαριώτης ἐγκαταλείπει τὴν Κωνσταντινούπολη. Τὸν συναντοῦμε τὸ 1466-67 στὴ Θεσσαλονίκη νὰ γράφῃ ἕνα γράμμα στὸν Μᾶρκο Ξυλοκαράβη, πρῶην πατριάρχη Κωνσταντινουπόλεως καὶ τότε ἀρχιεπίσκοπο Ἀχρίδας, καὶ νὰ ἐτοιμάζεται νὰ ἐπισκεφθῆ τὴν Ἀχρίδα⁷. Ἐπίσης, διατρίβει γιὰ κάποιο διάστημα στὴν Μονὴ Τιμίου Προδρόμου τῶν Σερρῶν, ὅπου ἐμόναζε ὁ Γεννάδιος Σχολάριος, ἐνῶ πολὺ πιθανὸ εἶναι τὸ ἐνδεχόμενο νὰ πραγματοποιήσῃ προσκυνήματα στὸ Ἅγιον Ὄρος.

Καὶ μετὰ τὴν ἐπιστροφή του στὴν Κωνσταντινούπολη ὁ Ματθαῖος συνέχισε τὸ διδασκαλικὸ του ἔργο καὶ μάλιστα εἶχε ὡς μαθητὲς τὸν Μανουήλ τὸν Κορίνθιο καὶ τὸν Δημήτριον Κα-

στην. Πρέπει, σε αυτό το σημείο, να τονισθῆ ὅτι ἡ ἀπόφαση γιὰ τὴν παραμονή του στὴν τουρκοκρατούμενη Ἀνατολή, τὴν στιγμή που ὄλοι οἱ λόγιοι ἀναζητοῦσαν καλύτερες συνθήκες διαβίωσης καὶ δράσεως στὴν Δύση, ἦταν μίᾳ συνειδητῆ ἐπιλογή, ἀποτέλεσμα τῆς μαθητείας του κοντὰ στὸν Γεννάδιο.

Ὁ Καμαριώτης φαίνεται καὶ ὡς συνεχιστῆς τῆς προσπάθει-
ας τοῦ Γενναδίου γιὰ διαφώτιση τῶν Τούρκων σουλτάνων ὡς
πρὸς τὰ δόγματα τῆς χριστιανικῆς θρησκείας. Ὅπως ἀναφέρει
ὁ ἴδιος, εἶχε γράφει μίᾳ σύντομῃ ἐξήγησῃ τοῦ Συμβόλου τῆς
Πίστεως, κατόπιν ἐντολῆς τοῦ σουλτάνου, πιθανότατα τοῦ ἴδι-
ου τοῦ Μωάμεθ Β'⁸.

Γύρω στὸ 1485 ὁ Ματθαῖος Καμαριώτης χάνει τὴν ὄρασή
του, ἐνῶ ὁ θάνατός του μπορεῖ νὰ τοποθετηθεῖ μὲ σχετικὴ ἀκρι-
βεια στὰ 1489-90, χάρις σὲ μίᾳ ἀναφορὰ τοῦ Ἰαννοῦ Λάσκαρι σὲ
ἓνα γράμμα του στὸν Δημήτριο Χαλκοκονδύλη.

Ὁλοκληρώνοντας τὴν ἀναφορὰ στὸν βίο τοῦ Ματθαίου Κα-
μαριώτη, θὰ ἦταν χρήσιμο νὰ κάνουμε ἓνα σύντομο σχόλιο γιὰ
τὴν προσωπικότητά του. Ὁ Ἰαννὸς Λάσκαρις ἀναφέρει στὴν
προαναφερόμενη ἐπιστολή:

*Τῶν δὲ ἐνταῦθα ἀνδρῶν οἷς συγγενέσθαι μέγα ἠγούμην, τὸν
μὲν Καμαριώτην οὐ κατέλαβον ζῶντα· ἦν γὰρ ἀπολιπὼν τὸ
σωμάτιον τοῦ παρελθόντος ἐνιαυτοῦ περὶ τροπὰς τὰς χειμερι-
νάς. Ὅπερ ἀκηχοῦτα με οὐ μετρίως ἠνίασεν, ἐλπίσαντα ἐντυ-
χεῖν τε τὰνδρὶ καὶ δι' ἓνα ἐκεῖνον οἶονεὶ τὸν χορὸν ἅπαντα θεά-
σασθαι τῶν πρὸ ἡμῶν περὶ λόγους καὶ φιλοσοφίαν ἀχμασάντων
ἀνδρῶν⁹.*

Ὁ Ματθαῖος Καμαριώτης εἶναι, ἐπομένως, ὅ,τι καλύτερο
ἔχει νὰ ἐπιδείξῃ ὁ (μετα)βυζαντινὸς Ἑλληνισμὸς αὐτὴν τὴν πε-
ρίοδο, ἰδίως μετὰ τὸν θάνατο τοῦ Γενναδίου Σχολαρίου. Μὲ τὸ
παραπάνω συμπέρασμα συμφωνοῦν καὶ οἱ γενικὲς ἐκτιμήσεις
τῶν νεωτέρων ἐρευνητῶν, σύμφωνα μὲ τὶς ὁποῖες ὁ Καμαριώ-
της εἶναι ἡ σημαντικότερη πνευματικὴ φυσιογνωμία τοῦ Βυζα-
ντίου μετὰ τὴν Ἀλωση ἢ, διαφορετικὰ, ὁ τελευταῖος πνευμα-
τικὸς ἐκπρόσωπος τοῦ Βυζαντίου.

Τὸ συγγραφικὸ ἔργο¹⁰ τοῦ Ματθαίου Καμαριώτη εἶναι πλούσιο καὶ περιστρέφεται γύρω ἀπὸ τρεῖς δραστηριότητές του, τὴν διδασκαλική, τὴν θεολογική καὶ τὴν φιλολογική. Τὴν διδασκαλικὴν πράξιν ἐξυπηρετοῦσαν ὀρισμένες ἐπιτομὲς παλαιότερων ρητορικῶν καὶ γραμματικῶν ἔργων, ἀπὸ τὶς ὁποῖες ἀναφέρουμε τὴν *Ἐπιτομὴν εἰς τὴν ῥητορικὴν ἐκ τῶν εἰρημένων τῶ Ἑρμογένει*, τὴν *Ἐπιτομὴν εἰς τὰ τῆς ῥητορικῆς προγυμνάσματα* καὶ τὴν *Εἰσαγωγὴν εἰς τὴν Γραμματικὴν*. Τὴ θεολογικὴ δραστηριότητα ἐξυπηρετοῦσαν ἀφ' ἑνὸς οἱ διάφοροι θεολογικοὶ καὶ ἀντιρρητικοὶ λόγοι του καὶ ἀφ' ἑτέρου τὸ ὑμνογραφικὸ του ἔργο. Εἰς τὸ ὑμνογραφικὸ ἔργο θὰ ἀναφερθοῦμε παρακάτω. Ἀπὸ τοὺς διαφόρους λόγους οἱ σημαντικότεροι εἶναι: *Μονωδία ἐπὶ τῇ ἀλώσει τῆς Κωνσταντινουπόλεως*, *Λόγοι πρὸς Πλήθωνα περὶ εἰμαρμένης*, *Ἐγκώμιον εἰς τοὺς τρεῖς ἱεράρχας*, *Περὶ ποιμαντικῆς ἱεράς*, *Ἀνάπτυξις τοῦ ἱεροῦ συμβόλου*, *Ἀντιρρητικῶν βιβλίον πρῶτον*. Τμῆμα τῆς φιλολογικῆς του δραστηριότητος εἶναι τὰ διάφορα μαθηματικὰ καὶ ἀστρονομικὰ ἔργα, καθὼς καὶ ἡ ἀντιγραφή χειρογράφων καὶ ὁ σχολιασμὸς κειμένων.

Τὸ ποιητικὸ - ὑμνογραφικὸ ἔργο τοῦ Καμαριώτη ἀποτελεῖ μία σημαντικὴ πλευρὰ τοῦ συνολικοῦ του ἔργου, παρὰ τὸ γεγονὸς ὅτι ἀγνοήθηκε ἀπὸ τοὺς ἐρευνητὲς καὶ παραμένει παντελῶς ἀνέκδοτο. Μάλιστα, ὡς μία ἀπόδειξις τῆς ἀξίας του μπορεῖ νὰ θεωρηθεῖ καὶ τὸ γεγονὸς ὅτι οἱ κανόνες εἰς τὴν Μεταμόρφωσιν ἀποτελοῦσαν μέρος τῆς ἐκκλησιαστικῆς πράξεως ἀκόμη καὶ κατὰ τὸν 19ο αἰῶνα. Τὸ ὑμνογραφικὸ του ἔργο ἀποτελεῖται: α) ἀπὸ τοὺς ὀκτώηχους κανόνες εἰς τὴν Μεταμόρφωσιν, πὺ ἀποτελοῦν καὶ τὸ ἀντικείμενο τῆς παρούσης ἐκδόσεως, β) ἀπὸ ἀκολουθία μετὰ κανόνος εἰς τὸν ἅγιον Ἰωάννην τὸν Δαμασκηνό, καὶ γ) ἀπὸ τρεῖς ἱαμβικοὺς κανόνες εἰς τὰς μεγάλας δεσποτικὰς ἑορτὰς τῆς Ὑπαπαντῆς, τῆς Ὑψώσεως τοῦ Τιμίου Σταυροῦ καὶ τῆς Ἀναστάσεως.

Τὴν ποιητικὴ - ὑμνογραφικὴ παραγωγή τοῦ Καμαριώτη δὲν πρέπει νὰ τὴν ἀντιμετωπίσουμε ἀνεξάρτητα ἀπὸ τὶς γενικότερες θεολογικὰς ἀντιλήψεις τοῦ ἰδίου ἢ τὶς ἰδεολογικὰς, φιλοσοφικὰς καὶ θρησκευτικὰς ἀντιπαραθέσεις τῆς ἐποχῆς του. Ἡ ἐπιλογή τῶν θεμάτων, δηλαδή, ἐξυπηρετεῖ μία συγκεκριμένη ἀναγκαιό-

τητα, στὰ πλαίσια τοῦ ἀγῶνα κατὰ τῶν αἱρέσεων ἢ κατὰ τῶν δυτικῶν καινοτομιῶν. Ἐκτός ἀπὸ τὴν ἀκολουθία στὸν Ἰωάννη Δαμασκηνό, ποὺ ἐξυμνεῖ τὸν μέγα δογματικὸ καὶ πολέμιο τῶν αἱρέσεων, οἱ κανόνες στὴν Μεταμόρφωση παραπέμπουν ἀμέσως στὴν ἡσυχαστικὴ ἔριδα, ἀφοῦ ἡ συγκεκριμένη ἐορτὴ βρέθηκε στὸ ἐπίκεντρο τῆς ἀντιπαραθέσεως, ἐνῶ οἱ ἄλλοι κανόνες ἀναφέρονται σὲ δεσποτικὲς ἐορτές, σὲ θέματα, ἐπομένως, ποὺ προσφέρονται γιὰ δογματικὲς καὶ θεολογικὲς ἀναλύσεις καὶ τονίζουν τὰ θεμελιώδη σημεῖα τοῦ χριστιανικοῦ (κυρίως τοῦ χριστολογικοῦ) δόγματος.

ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΗ ΠΑΡΑΔΟΣΗ ΤΩΝ ΚΑΝΟΝΩΝ

Οἱ κανόνες τοῦ Ματθαίου Καμαριώτη στὴν Μεταμόρφωση σώζονται σὲ τέσσερα χειρόγραφα. Τρία βρίσκονται στὴν Βιβλιοθήκη τῆς Μονῆς Παντοκράτορος καὶ ἓνα τέταρτο στὴν Ἐθνικὴ Βιβλιοθήκη τῆς Ἑλλάδος στὴν Ἀθήνα. Τὰ χειρόγραφα αὐτὰ εἶναι τὰ ἀκόλουθα:

- Μονῆς Παντοκράτορος, ἀρ. 284, τέλη 15ου - ἀρχὲς 16ου αἰ¹¹.
- Μονῆς Παντοκράτορος, ἀρ. 285, τέλη 16ου αἰ¹².
- Ἐθνικῆς Βιβλιοθήκης, ἀρ. 732, 16ου αἰ¹³.
- Μονῆς Παντοκράτορος, ἀρ. 308, 19ου αἰ¹⁴.

Σήμερα σώζονται ἕξι κανόνες τοῦ Καμαριώτη, ποὺ ἀντιστοιχοῦν στοὺς ἕξι ἀπὸ τοὺς ὀκτῶ ἤχους τῆς ὀκτωήχου. Στὸ χειρόγραφο ἀρ. 284 τῆς Μονῆς Παντοκράτορος κάποιος Γαβριηλ συμπληρώνει τοὺς δύο κανόνες ποὺ λείπουν, αὐτὸν τοῦ τετάρτου ἤχου καὶ αὐτὸν τοῦ πλαγίου τετάρτου. Μάλιστα σώζεται καὶ ἡ ἑξῆς αὐτόγραφο σημεῖωσή του:

οἱ παρόντες οὗτοι κανόνες, ὃ τε τέταρτος καὶ ὁ τετάρτου πλάγιος, οὐκ ἐγράφησαν παρὰ τοῦ σοφωτάτου κυροῦ Ματθαίου, ὅστις τοὺς ἕξ ἐτέρους ἀπέγραψεν. τὴν δ' αἰτίαν σάφα οὐκ ἴσμεν. ἢ αἰδούμενος τοὺς θείους διδασκάλους, ἢ ἐτέρου πῶς αὐτὸς οἶδε, ἢ καὶ ἐγράφησαν καὶ ὑπὸ ραθύμων ἐφθάρησαν ὁ κύριος οἶδεν. ἐγὼ δ' ἐν ὑστέρῳ καιρῷ ἐπεχείρισα τούτους γράψαι, τῇ παραινέσει τοῦ σεβασμιωτάτου πατρός μου κυροῦ Μεθοδίου

ου. καὶ δὴ τέρμ' ἤλειψαν. αἰδοῦς ἐπιλαθόμενος ὡς αὐθάδης ἀνέ-
θωρα. φεῦ τῆς ἐμῆς τολμῆς καὶ ἀπειρίας τῆς τε ἐγκηκλίου παι-
δείας καὶ τῆς καθ' ἡμᾶς σοφίας ἀμοιρίας κεκλήρομ' ὁ παντά-
λαινος. καὶ διὰ τοῦτο ὡς νηπίου φελλίζοντος δέχνησθε τὰ παρ'
ἐμοῦ καὶ σύγνωστε τῇ ἀδαῇ μου σκαιότητι¹⁵.

Βέβαια, ὁ λόγος γιὰ τὸν ὁποῖο ὁ Ματθαῖος δὲν ἔγραψε τοὺς κανόνες τῶν δύο ἄλλων ἤχων εἶναι εὐνόητος: κανόνες στοὺς δύο αὐτοὺς ἤχους εἶχαν γράφει ὁ Κοσμάς Μαΐουμᾶ καὶ ὁ Ἰωάννης Δαμασκηνός. Ὁ Ματθαῖος «αἰδούμενος τοὺς θεῖους διδασκά-
λους» δὲν θέλησε νὰ γράφει αὐτοὺς τοὺς δύο ἤχους, παρὰ μόνο νὰ συμπληρώσῃ τοὺς ὑπολοίπους.

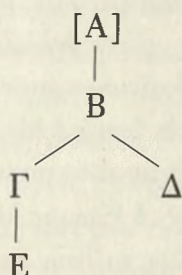
Στὸ χειρόγραφο ὑπ' ἄρ. 285, ὁ ἀντιγραφέας, ἀφοῦ ἐπανα-
λαμβάνει ἐν μέρει τὴν παραπάνω σημείωση, συμπληρώνει:

ἐν ὑστέροις καιροῖς ἐγράφησαν παρὰ τοῦ πανιερωτάτου μη-
τροπολίτου θεσσαλονίκης κυρίου Γαβριήλ¹⁶.

Ὡστόσο φαίνεται ὅτι δὲν πρόκειται γιὰ τὸν γνωστὸ μητρο-
πολίτη Θεσσαλονίκης Γαβριήλ, ἀφοῦ αὐτὸς εἶναι παλαιότερος
τοῦ Καμαριώτη (ἐχρημάτισε μητροπολίτης Θεσσαλονίκης ἀπὸ
τὸ 1397 ἕως τὸ 1416). Ἐξάλλου, ὁ συντάκτης τῶν δύο κανό-
νων ὁμολογεῖ φανερὰ στὸ παραπάνω σημείωμα α) ὅτι ὁ ἴδιος
βρίσκειται κάτω ἀπὸ τὴν πνευματικὴ ἐπίβλεψη κάποιου μητρο-
πολίτη Μεθοδίου καὶ β) ὅτι δὲν ἔχει τὴν ἀπαιτούμενη αὐτοπε-
ποίθηση, ἀλλὰ θεωρεῖ μεγάλο τὸλμημα αὐτὸ τὸ ἐγχεῖρημα. Τέ-
λος, τὰ πολλὰ λάθη στὴ συγγραφὴ τῶν κανόνων δὲν παραπέ-
μπουν σὲ πρόσωπο μὲ ὑψηλὴ μόρφωση. Ἐνδεχομένως, ὁ
μητροπολίτης Μεθόδιος ποὺ ἀναφέρεται στὸ σημείωμα νὰ εἶναι
ὁ μητροπολίτης Θεσσαλονίκης Μεθόδιος ποὺ ἐπισκόπευσε κατὰ
τὸ διάστημα 1452 - 1467.

Ἐκτὸς ἀπὸ τὸ Παντοκρ. 285, καὶ τὰ ἄλλα δύο χειρόγραφα
σώζουν τοὺς κανόνες τοῦ Γαβριήλ, ἄρα προέρχονται καὶ τὰ τρία
ἀπὸ τὸ ὑπ' ἄρ. 284 παντοκρατορινὸ χειρόγραφο. Τὸ ὑπ' ἄρ.
285 χειρόγραφο παραλείπει, ἐξαιτίας ἀντιγραφικοῦ λάθους, ἓνα
τροπάριο (ἤχος γ', ὠδὴ ε', τρ. 2). Τὸ ὑπ' ἄρ. 732 ἀθηναϊκὸ
χειρόγραφο δὲν παραλείπει τὸ συγκεκριμένο τροπάριο, ἄρα
προέρχεται ἀπευθείας ἀπὸ τὸ ὑπ' ἄρ. 284 χειρόγραφο. Τὸ ὑπ'
ἄρ. 308 χειρόγραφο εἶναι ἀπόγραφο τοῦ ὑπ' ἄρ. 285, ἀφοῦ πα-
ραλείπει τὸ τροπάριο καὶ ἀντιγράφει τὰ σημαντικότερα λάθη

αὐτοῦ τοῦ χειρογράφου. Μὲ βάση τὰ παραπάνω, τὸ στέμμα
τῶν χειρογράφων διαμορφώνεται ὡς ἑξῆς:

[A] = Τὸ πρωτότυπο χειρόγραφο

B = Παντοκρ. 284

Γ = Παντοκρ. 285

Δ = Ἀθηναϊκὸς 732

E = Παντοκρ. 308

Ἡ παροῦσα ἔκδοση πραγματοποιήθηκε ἀφοῦ πρῶτα ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν ὀλόκληρη ἡ χειρόγραφη παράδοση καὶ κατόπιν κριτικῆς ἀντιμετωπίσεως τῶν προβλημάτων τὰ ὅποια ἀνεκύψαν. Τέλος, γιὰ νὰ ὑπάρχουν στὴν διάθεση τοῦ ἀναγνώστη οἱ κανόνες καὶ τῶν ὀκτῶ ἤχων, συμπεριελήφθησαν στὴν ἔκδοση, ἐν εἴδει παραρτήματος, καὶ οἱ κανόνες τοῦ Γαβριήλ. Κατὰ τὴν ἔκδοση χρησιμοποιοῦνται τὰ ἑξῆς σύμβολα:

< > = προσθήκες ποὺ ἔγιναν μὲ εἰκασία

[] = διαγραφές ποὺ ἔγιναν μὲ εἰκασία.

ΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΚΑΙ Η ΣΧΕΣΗ ΤΟΥΣ ΜΕ ΤΗΝ ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΠΑΝΤΟΚΡΑΤΟΡΟΣ

Τὰ τρία χειρόγραφα ἀνήκουν στὴν Μονὴ Παντοκράτορος, ἐνῶ τὸ τέταρτο, αὐτὸ τῆς Ἐθνικῆς Βιβλιοθήκης, ἔχει τὴν ἑξῆς σημείωση:

τα παρῶν υπαρχει τοῦ μεγάλου σωτηρος Χ(ριστ)οῦ τοῦ ὑπονομαζομένου ...¹⁷, πράγμα ποὺ σημαίνει ὅτι πιθανότατα καὶ αὐτὸ τὸ χειρόγραφο προέρχεται ἀπὸ τὴν ἴδια Μονή, ἀσχέτως ἂν ἡ Ἐθνικὴ Βιβλιοθήκη τὸ προμηθεύτηκε ἀπὸ τὴ Μονὴ Δουαίκου. Ἐξάλλου ἡ μεταξὺ τῶν χειρογράφων σχέση ἀποδεικνύε-

ται ἀμέσως, μετὰ τὴν διαπίστωση ὅτι ἐνήχθη ἐν τῷ ἴδιῳ κλάδῳ χειρογράφου παράδοσης, ποὺ ἀρχίζει ἀπὸ τὸ χειρόγραφο Παντοκρ. 284. Μάλιστα ἡ ὑπαρξὴ τοῦ χειρογράφου ἀρ. 308, ἐνὸς λειτουργικοῦ χειρογράφου τοῦ 19ου αἰ., ἀποδεικνύει ὅτι οἱ κανόνες τοῦ Καμαριώτη ψάλλονταν στὴ Μονὴ μέχρι καὶ τὸν 19ο αἰῶνα. Τὰ παραπάνω, σὲ συνδυασμὸ μετὰ τὸ γεγονὸς ὅτι ἡ Μονὴ Παντοκράτορος πανηγυρίζει στὴν ἑορτὴ τῆς Μεταμορφώσεως, δημιουργοῦν μιὰ στενὴ σχέση τῶν κανόνων μετὰ τὴν Μονή. Ἀπὸ τοὺς πατέρες τῆς Μονῆς σώζεται ἡ προφορικὴ παράδοση ὅτι οἱ κανόνες αὐτοὶ γράφτηκαν ἀπὸ τὸν Ματθαῖο Καμαριώτη εἰδικὰ γιὰ τὴν Μονή, μετὰ ἀπὸ σχετικὴ παράκληση τῶν πατέρων.

ΜΟΡΦΗ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΩΝ ΚΑΝΟΝΩΝ¹⁸

ΜΟΡΦΗ

Ὁ κάθε κανόνας ἔχει ὀκτὼ ὠδὲς καὶ ἡ κάθε ὠδὴ τέσσερα τροπάρια, ἀπὸ τὰ ὁποῖα τὸ τελευταῖο εἶναι θεοτοκίον. Οἱ εἰρμοὶ τῶν ὠδῶν εἶναι γνωστὰ ἰδιόμελα τῶν κορυφαίων κανονογράφων, κυρίως τοῦ Ἰωάννου Δαμασκηνοῦ, πρὸς τὸν ὁποῖον φαίνεται νὰ τρέφη ἰδιαίτερη ἐκτίμηση ὁ Καμαριώτης, καθὼς συνθέτει ἀκολουθία πρὸς τιμὴν του, ἐνῶ συγγράφει καὶ ἱαμβικούς κανόνες, μιμούμενος τοὺς ἀντίστοιχους κανόνες τοῦ Δαμασκηνοῦ. Ἡ ἀκροστιχίδα τῶν κανόνων εἶναι σταθερὴ: ΜΑΤΘΑΙΟΣ καὶ προέρχεται ἀπὸ τὰ τροπάρια τῆς ὀγδόης καὶ ἐνάτης ὠδῆς. Ἐφύμνιο ὑπάρχει σὲ ὀρισμένες μόνο περιπτώσεις καὶ συνήθως εἶναι ὁ τελευταῖος στίχος τοῦ ἀντιστοίχου εἰρμού. Ὑπάρχει ἰσοσυλλαβία καὶ ὁμοτονία μετὰ τὸ πρωτότυπο (τὸν εἰρμό), ἐπομένως δὲν ἔχουμε πρωτοτυπία ὡς πρὸς τὸ μέτρο καὶ τὴν μουσική. Ὁ Καμαριώτης φροντίζει μετὰ ἰδιαίτερη ἐπιμέλεια τὴν μορφή τῶν κανόνων. Ἐπιμελεῖται μετὰ σχολαστικότητα τὴν ἰσοσυλλαβία καὶ τὴν ὁμοτονία, ποὺ ἀνατρέπονται σὲ ἐλάχιστες μόνο περιπτώσεις, ἀλλὰ καὶ αὐτὲς πρέπει νὰ ὀφείλονται σὲ ἀντιγραφικὰ λάθη, μετὰ τὴν προσθήκη ἢ ἀφαίρεση λέξεων.

Ἡ γλῶσσα τῶν κανόνων ἀκολουθεῖ τὴν ὑμνογραφικὴν παράδοση τῶν κανόνων γενικά, καὶ ἐμφανίζεται ἀρχαιοπρεπὴς καὶ συντηρητικὴ, ἐπηρεασμένη ἀπὸ τὶς ρητορικὲς καταβολὲς τοῦ

Ματθαίου, σὲ μὴ προσθέθει βέβαια τὴν ὑψηλὴν δογματικὴν ἔκφραση. Ὁπωσδήποτε ὅμως, ἡ παράδοση ποὺ ἀκολουθεῖ εἶναι αὐτὴ τῆς ὑστεροβυζαντινῆς ὑμνογραφίας, ἡ ὁποία ἀποφεύγει τὴν ἐξεζητημένην ἔκφραση· ὁ λόγος, ἐπομένως, τοῦ Καμαριώτη εἶναι κατανοητὸς καὶ εὐληπτος. Μπορεῖ, ἀκόμη, νὰ διακρίνη κανεὶς, ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ἔντονην ρητορικότητα, πλουσιώτατο λεξιλόγιο, ἐπιδεξιότητα στὸ χειρισμὸ τοῦ λόγου, βαθεῖα γνώση τῆς γλώσσας καὶ ἀριότητα στὴ χρῆση της, στοιχεῖα ποὺ χαρίζουν σαφὴν νοημάτων καὶ ἀσφαλῶς συνάδουν μὲ τὴν διδασκαλικὴν ιδιότητα τοῦ Καμαριώτη.

Τὸ ὕφος εἶναι ὑψηλό, ρητορικὸ καὶ θεολογικόν· ὑπάρχει ἔντονη εἰκονοπλασία καὶ πολλὰ ρητορικὰ καὶ ἐκφραστικὰ σχήματα. Λόγω τοῦ θέματος ἐμφανίζονται συχνὰ λέξεις, εἰκόνες καὶ σχήματα ποὺ σχετίζονται μὲ τὸ φῶς. Εἶναι φανερὴ, ὅπως προείπαμε, ἡ προσπάθεια ὑψηλῆς ἐκφράσεως. Ἡ ἔκφραση, βέβαια, ὑψηλῶν δογματικῶν ἐνοιῶν μπορεῖ νὰ προσθέτῃ πυκνότητα ἐνοιῶν, ἀλλὰ ἀφαιρεῖ, ὅπως εἶναι φυσικόν, σὲ φυσικότητα καὶ γλαφυρότητα.

Ἡ σύνταξις εἶναι σὲ γενικὴν γραμμὴν ὁμαλὴ καὶ ἀπλή. Μερικὲς φορὲς βέβαια ἡ ἀνάγκη τῆς ἰσοσυλλαβίας καὶ ὁμοτονίας τῶν τροπαρίων ἐπηρεάζει τὴν σύνταξιν, κυρίως τὴν τοποθέτησιν τῶν λέξεων μέσα στὴν πρότασιν.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Εἶναι, σὲ γενικὴν γραμμὴν, ἀναμενόμενον ὁ Καμαριώτης νὰ ἀκολουθῇ πιστὰ τὴν ἐκκλησιαστικὴν παράδοση καὶ ὡς πρὸς τὸ περιεχόμενον. Πῶς θὰ μπορούσε νὰ μὴν τὴν ἀκολουθήσῃ, αὐτὸς ὁ πιστὸς ὑπέρμαχος τῆς ὀρθοδόξου παραδόσεως; Ἐξάλλου ὁ σκοπὸς τῆς ποιήσεως τῶν κανόνων ἐπιβάλλει στοὺς ὑμνογράφους νὰ μένουν πιστοὶ στὶς πηγές, δηλαδὴ στὴν Ἁγία Γραφή καὶ τὴν Παράδοση, ὅπως αὐτὴ ἐρμηνεύτηκε καὶ βιώθηκε ἀπὸ τοὺς Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας.

Θεματικὰ οἱ κανόνες προσεγγίζουν, κατ' ἀρχὴν, στὴν ὑπόθεσιν τῆς ἐορτῆς τῆς Μεταμορφώσεως, ὅπως αὐτὴ περιγράφεται ἐν ταῖς ἱερὰς Εὐαγγέλια. Ὁ μεταμορφούμενος ἐν δόξῃ Χριστὸς, ὁ Μωυσῆς καὶ ὁ Ἡλίας, καθὼς καὶ ἡ τριάς τῶν κορυφαίων μα-

θητῶν εἶναι τὰ κυρίαρχα πρόσωπα· τὸ Θαβώρ, ἡ νεφέλη, ἡ φωνὴ καὶ τὸ φῶς συμπληρώνουν τὴν εἰκονοπλασίαν. Ὑπάρχουν, ἐπίσης, μοτίβα παρμένα ἀπὸ τὴν Παλαιὰ Διαθήκη, ποὺ ἀναφέρονται κυρίως στοὺς δύο προαναφερόμενους προφῆτες, μὲ συμβολισμοὺς γιὰ τὰ γεγονότα τῆς Καινῆς Διαθήκης.

Ἄπουσιάζει ἐντελῶς ἡ παρουσίαση προσωπικῶν θέσεων, ὅπως ἀπουσιάζουν καὶ οἱ λυρικές περιγραφές. Ὁ φυσικὸς κόσμος, ὅπως συμβαίνει γενικὰ στὴν ἐκκλησιαστικὴ ποίηση, δὲν διαδραματίζει οὐσιαστικὸ ρόλο. Παρουσιάζεται τὸ ὄρος Θαβώρ, ἀγάλλεται καὶ φωτίζεται ἀπὸ τὴν ἔλλαμψη τοῦ Μεταμορφωμένου Κυρίου, ἀλλὰ δὲν εἶναι μέρος μιᾶς ὕλικῆς φύσεως. Κατέχει μία συμβατικὴ θέση, στὴν προσπάθεια νὰ τονισθῇ ὁ πραγματικὸς κόσμος, ὁ πνευματικὸς. Τὸ ἴδιο καὶ ὁ ἥλιος. Χρησιμοποιεῖται μόνον ὡς μέτρο συγκρίσεως πρὸς τὸν νοητὸν ἥλιον ποὺ λάμπει ἐκτυφλωτικὰ στὸ ὄρος Θαβώρ. Καὶ καθὼς τὸ θέμα εἶναι τέτοιο, τὰ πρόσωπα καὶ τὰ πράγματα παρουσιάζονται ἐξαυλωμένα καὶ ἀπομακρυσμένα ἀπὸ τὰ ἀνθρώπινα μέτρα. Τὰ πάντα ἐπικαλύπτονται ἀπὸ ἓνα πέπλο φωτός, ἀπὸ τὴν ἐκτινοβολία τοῦ ἀκτίστου φωτός. Πηγές τοῦ Καμαριώτη εἶναι βεβαίως, ἐκτός ἀπὸ τὴν Ἁγία Γραφή καὶ οἱ πατέρες τῆς Ἐκκλησίας, τοὺς ὁποίους φαίνεται νὰ γνωρίζη καλά, ὅπως ἐπίσης καὶ οἱ λόγοι ποὺ γράφτηκαν γιὰ τὴν ἑορτὴ τῆς Μεταμορφώσεως, καθὼς καὶ οἱ προγενέστεροι κανόνες πρὸς τιμὴν τῆς ἰδίας ἑορτῆς.

Οἱ κανόνες τοῦ Καμαριώτη - ὅπως καὶ γενικότερα τὸ ὕμνογραφικὸ εἶδος τῶν κανόνων - ἔχουν ἀφ' ἑνὸς μὲν ὕμνητικὸ χαρακτῆρα, ἀφ' ἑτέρου δὲ δογματικὸ. Μποροῦμε νὰ μιλήσουμε γιὰ ἓνα ποιητικὸ κήρυγμα ποὺ σκοπὸ ἔχει νὰ δοξολογήσῃ τὸν Θεό, νὰ πανηγυρίσῃ γιὰ τὴν ἀκατάληπτη ἑορτὴ τῆς Μεταμορφώσεως, ἀλλὰ καὶ νὰ διαπαιδαγωγήσῃ καὶ διατρανώσῃ τὴν ἐμμονὴ στὴν ὀρθόδοξη ἀντίληψη, πέρα ἀπὸ αἰρετικές δοξασίες καὶ ψευτοδιδασκαλίες. Ὁ Καμαριώτης, δηλαδή, δίκην ἱεροκήρυκος, θεολογεῖ, παρουσιάζοντας τὴ θεία διδασκαλία. Αὐτὸ ποὺ κυριαρχεῖ δὲν εἶναι ἡ διήγηση καὶ ἡ περιγραφή, ἀλλὰ ὁ πανηγυρικὸς τόνος, ἡ δοξολογία τοῦ Θεοῦ, καθὼς καὶ ἡ θεολογικὴ ἐρμηνεία καὶ ἀνάλυση τῆς ἑορτῆς. Γενικά, παρατηροῦμε ὅτι ἡ ὕμνογραφία τοῦ Καμαριώτη εἶναι σὲ μεγάλο βαθμὸ στρατευμένη στὸν ἀγῶνα κατὰ τῶν ἑτεροδιδασκαλιῶν. Μάλιστα, ἐπειδὴ

η έορτή τής Μεταμορφώσεως προσφέρεται, λόγω τής θείας
έλλάμφεως, για άντληση επιχειρημάτων πρòς άντιμετώπιση
των πολεμίων του ήσυχασμοϋ, οί άναφορές του Ματθαίου εΐναι
άφθονες:

‘Η θεία και άπόρρητος έλλαμψις ... τò ένεργείας έδήλωσε
διεστηχòς πρòς οϋσίαν (ήχος πλ. α΄, ώδη δ΄, τρ. 1).

‘Ερρέτω φληναφών πàs καχòδοξος, τής ένεργείας τò ταϋτòν
πρòς τήν οϋσίαν ένσειών μοι, τής άθεάτου οϋσίας προσβλέπων
τήν όφθεΐσαν λαμπρότητα (ήχος πλ. α΄, ώδη δ΄, τρ. 3).

Τονίζεται, έπίσης, τò άκατάληπτον τής όράσεως του άκτί-
στου φωτòς άπό τούς μαθητὰς νοòς τοΐς όφθαλμοΐς (ήχος πλ.
β΄, ώδη ζ΄, τρ. 2 - ώδη θ΄, τρ. 1-4).

‘Αλλα δείγματα τής έρμηνευτικής προσεγγίσεως των γεγο-
νότων τής Μεταμορφώσεως εΐναι π.χ. τὰ έξής:

‘Ο στϋλος ό του πυρòς Χριστòν προεικόνιζεν, ή δε νεφέλη,
ώς άληθòς, τήν πνευματικήν προϋπέγραφεν αύγήν, ... (ήχος
γ΄, ώδη ζ΄, τρ. 3).

‘Η πέτρα τò τής σαρκòς του Λόγου ήν πρόβλημα ... ή των
όπισθίων δε σαφòς όψις τò δεΐν τῷ Λόγω προσυπνήττετο έφέ-
πεσθαι (ήχος πλ. α΄, ώδη γ΄, τρ. 2).

Τò τέθριππον ‘Ηλιού ... άρετῶν τò έμπυρον δηλοΐ (ήχος
πλ. α΄, ώδη γ΄, τρ. 3).

Μερικès άπό τες βασικès ιδέες που διατυπώνονται άπό τόν
Καμαριώτη στοϋς κανόνες εΐναι οί άκόλουθες:

* Τò παράδοξο του θαύματος τής Μεταμορφώσεως, με τόν
Χριστò να έμφανίζεται ήλιακῶν λαμπηδόνων φαιδρότερος και
νοητòς ήλιος του αΐσθητου άσυγκρίτως ύπέμετρος (ήχος β΄,
ώδη α΄, τρ. 2-3 - έπίσης: ήχος α΄, ώδη η΄, τρ. 4 - ήχος β΄, ώδη
γ΄, τρ. 2).

* Τò παράδοξο τής θεϊκῆς έμφανίσεως, τής θεοφανείας, με
ιδιαίτερη έμφαση στην άποκάλυψη του μυστηρίου τής τριαδικό-
τητος του Θεοϋ (π.χ. ήχος α΄, ώδη δ΄, τρ. 3 και ώδη η΄, τρ. 1
- ήχος πλ. β΄, ώδη δ΄, τρ. 4 - ήχος βαρύς, ώδη στ΄, τρ. 3).

* ‘Η προεικόνιση, δια τής Μεταμορφώσεως, τής ‘Αναστάσε-
ως. ‘Ο Χριστòς βαδίζοντας πρòς τò πάθος φαΐνει προοΐμια τής
δόξης αυτού και πληροφορεΐ ώς θάνατον ύπελθών, αύθις ώς
Θεòς άναστήσεται (ήχος α΄, ώδη δ΄, τρ. 4 - έπίσης: ήχος α΄,

ὠδὴ ε', τρ. 3 - ἤχος β' (ὠδὴ δ' ε', τρ. 3 - ἤχος βαρύς, ὠδὴ α', τρ. 1,2).

* Ἡ προοικονόμηση τῆς ἀναμορφώσεως τῆς φθαρείσης ἀνθρωπίνης φύσεως: *Μορφὴν ἀμείβεις τὴν βρότειον, εἰς ἔκφασιν τῆς θείας σου φύσεως, ἡλίου λάμπας φανότερον* - "Ὅθεν ἐν θαβωρείῳ οὐσίας ὑποφαίνεις θεϊκῆς λαμπρότητα, συνανουφῶν βροτοὺς εἰς μέθεξιν (ἤχος α', ὠδὴ α', τρ. 3, ὠδὴ ε', τρ. 1 - ἐπίσης: ἤχος α', ὠδὴ στ', τρ. 3-4 - ὠδὴ θ', τρ. 1 καὶ 3 - ἤχος β', ὠδὴ δ', τρ. 3-4 - ὠδὴ ζ', τρ. 1 - ὠδὴ θ', τρ. 1 - ἤχος πλ. α', ὠδὴ θ', τρ.1).

* Ἡ προϋπόδειξη (καὶ προαπόδειξη) τῆς θεότητος τοῦ Χριστοῦ, πρὶν ἀπὸ τὸ σταυρικὸ πάθος, καθὼς καὶ ἡ ἐμφάνισή του ὡς τελείου ἀνθρώπου καὶ τελείου Θεοῦ: *ἐπὶ τοῦ ὄρους τοῦ Θαβῶρ, πρὶν παθεῖν μεταμεμόρφωται, δεικνύων τὴν αὐγὴν τὴν θεϊκὴν* (ἤχος α', ὠδὴ ζ', τρ. 4 - ἐπίσης: ἤχος α', ὠδὴ η', τρ. 2 - ἤχος β', ὠδὴ ε', τρ. 2 - ἤχος γ', ὠδὴ θ', τρ. 3 - ἤχος πλ. α', ὠδὴ α', τρ. 2 - ἤχος βαρύς, ὠδὴ δ', τρ. 1).

* Σύγκριση τῆς θεοφανείας στὸ Θαβῶρ μὲ τὴν θεοφάνεια στὸ Σινᾶ (ἤχος α', ὠδὴ γ', τρ. 1 - ὠδὴ στ', τρ. 1 - ἤχος πλ. α', ὠδὴ γ', τρ. 1).

* Ἡ ἐμφάνιση ἐν δόξῃ τοῦ Χριστοῦ πρὸς τοὺς μαθητάς, γιὰ νὰ ἀποφευχθῇ τὸ ἐνδεχόμενον αὐτοὶ νὰ δειλιάσουν βλέποντες τὸ σταυρικὸ πάθος ἢ νὰ θελήσουν νὰ τὸ ἐμποδίσουν. "Ἐπρεπε νὰ ἔχουν δεῖ τὴν δόξαν τοῦ δεσπότου τῆς κτίσεως γιὰ νὰ τὸν πιστεύσουν ὡς Θεόν, ὅταν θὰ πάσχη ἐθελουσίως φύσει σαρκός (ἤχος γ', ὠδὴ α', τρ. 1-2 - ὠδὴ θ', τρ. 2 - ἤχος πλ. β', ὠδὴ α', τρ. 2-3 - ἤχος βαρύς, ὠδὴ α', τρ. 3 - ὠδὴ γ', τρ. 1-4 - ὠδὴ η', τρ. 1).

* Τὸ ξενίζον τῆς θέας καὶ ἡ λαμπρότητα τοῦ θεάματος ποὺ ἠλλοίωσε τοὺς ὀφθαλμοὺς τῶν μαθητῶν πρὸς νοητὴν μαρμαρυγὴν καὶ τοὺς ἔκανε νὰ θέλουν νὰ παραμείνουν ἐκεῖ, ἀφοῦ μάλιστα στήσουν καὶ τρεῖς σκηνές (ἤχος α', ὠδὴ γ' τρ. 3 - ὠδὴ ε', τρ. 2 - ὠδὴ η', τρ. 3 - ἤχος β', ὠδὴ γ', τρ. 1 - ὠδὴ η', τρ. 2 - ἤχος πλ. α', ὠδὴ η', τρ. 1 - ἤχος βαρύς, ὠδὴ ζ', τρ. 1).

1. Για τὸν Ματθαῖο Καμαριώτη βλ. τώρα, Δημήτριος Κ. Χατζημιχαήλ, Ματθαῖος Καμαριώτης: Συμβολή στὴ μελέτη τοῦ βίου, τοῦ ἔργου καὶ τῆς ἐποχῆς του, Διδακτορική Διατριβή, Θεσσαλονίκη 2002, ὅπου παρατίθενται καὶ οἱ πηγές γιὰ τὸν βίο του. Ἐνδεικτικὴ παράθεση παλαιότερης βιβλιογραφίας: E. Trapp (καὶ ἄλλοι), Prosopographisches Lexikon der Palaiologenzeit, Βιέννη 1976 κ. ἑ., ἀρ. 10776 - The Oxford Dictionary of Byzantium, Ν. Ὑόρκη - Ὁξφόρδη 1991, λήμμα Kamariotes, Matthew - Ch. Astruc, La fin inédite du Contra Plethonem de Matthieu Camariotes, Scriptorium 9 (1955), σ. 246-262 - A. Biedl, Matthaëus Camariotes. Specimen Prosopographiae Byzantinae, BZ 35 (1935), σ. 337-339. - Τ. Γριτσόπουλος, Πατριαρχικὴ Μεγάλη τοῦ Γένους Σχολῆ, τ. Α', Βιβλιοθήκη τῆς ἐν Ἀθήναις Φιλεκαπαιδευτικῆς Ἑταιρείας, ἀρ. 37, Ἀθήναι 1966, σ. 74-77. - Μ. Γεδεών, Χρονικὰ τῆς Πατριαρχικῆς Ἀκαδημίας, Ἱστορικαὶ εἰδήσεις περὶ τῆς Μεγάλης τοῦ Γένους Σχολῆς (1454-1830), Κωνσταντινούπολις 1883, σ. 30-35 - Ἀ. Δημητρακόπουλος, Ὁρθόδοξος Ἑλλάς ἦτοι περὶ τῶν γραφάντων κατὰ Λατίνων καὶ περὶ τῶν συγγραμμάτων αὐτῶν, Λειψία 1872, ἀνατ. 1968, σ. 120 - Γ. Ζαβίρας, Νέα Ἑλλάς ἢ Ἑλληνικὸν Θέατρον, Ἀθήναι 1872, ἀνατ. 1972, σ. 71-73.
2. Ματθαίου Καμαριώτου, Μονωδία ἐπὶ τῇ ἀλώσει τῆς Κωνσταντινουπόλεως, PG 160, 1661 B-C.
3. Τρεῖς εἶναι οἱ κυριώτερες πηγές ἀπὸ τίς ὁποῖες ἀντλοῦνται αὐτὲς οἱ πληροφορίες: Ἡ Μονωδία τοῦ Καμαριώτη (PG 160, 1061-1069), ὁ ἐπίλογος τῶν Λόγων του κατὰ τοῦ Πλήθωνος, ποὺ ἐκδίδεται ἀπὸ τὸν Ch. Astruc, La Fin inédite, σ. 246-262, καὶ ὁ ἐπίλογος τῆς Γραμματικῆς του, ποὺ παρατίθεται στὴ διδακτορικὴ διατριβή, Δ. Κ. Χατζημιχαήλ, Ματθαῖος Καμαριώτης, σ. 26-27.

Jugie, Ouevres Complètes de Gennade Scholarios, Παρίσι 1928-36, τ. VI, σ. 178-180.

6. Κ. Δυοβουνιώτης, 'Ανέκδοτα 'Εγκώμια εἰς τοὺς τρεῖς 'Ιεράρχας, ΕΕΒΣ 10 (1993), σ. 71.
7. Πρόσφατη ἔκδοση τῆς ἐπιστολῆς στὴ διατριβή, Δ. Κ. Χατζημιχαήλ, Ματθαῖος Καμαριώτης, σ. 447-48. Παλαιότερη ἔκδοση μέ λάθη ἀπὸ τὸν Μ. Γεδεών, στό: Δ. Καμπούρογλου, Μνημεῖα τῆς Ἱστορίας τῶν Ἀθηναίων δημοσιευθέντα περιοδικῶς, Ἀθῆναι 1890-92, ἔπαν. 1993, τ. Β', σ. 355.
8. Βλ. Δ. Κ. Χατζημιχαήλ, Ματθαῖος Καμαριώτης, σ. 27.
9. A. Pontani, Per la biografia, le lettere, i codici, le versioni di Giano Lascaris, στὸν τόμο: *Dotti Bizantini e Libri Greci nell' Italia del secolo XV. Atti del Convegno Internazionale Trento 22-23 Octobre 1990*, Νεάπολη 1992, σ. 379.14-19.
10. Ἀναλυτικὸ κατάλογο τῶν ἔργων τοῦ Καμαριώτη στό: Δ. Κ. Χατζημιχαήλ, Ματθαῖος Καμαριώτης, σ. 82 κ. ἔ.
11. Λ. Πολίτη - Μ. Μανούσακα, Συμπληρωματικοὶ Κατάλογοι χειρογράφων Ἁγίου Ὁρους, Ἑλληνικά, Παράρτημα 24, Θεσσαλονίκη 1973, ἀρ. 394, σ. 159 - Σπυρίδωνος Λαυριώτου - Σωφρονίου Εὐστρατιάδου, Κατάλογος τῶν κωδίκων τῆς Μεγίστης Λαύρας (τῆς ἐν τῷ Ἁγίῳ Ὁρει), Παρίσι 1925, ἀρ. 2088-1, σ. 391.
12. Λ. Πολίτη - Μ. Μανούσακα, Συμπληρωματικοὶ Κατάλογοι, ἀρ. 395, σ. 160.
13. Ι. καὶ Α. Σακελλίωνος, Κατάλογος τῶν χειρογράφων τῆς Ἑθνικῆς Βιβλιοθήκης τῆς Ἑλλάδος, Ἀθῆναι 1892, σ. 133-34.
14. Λ. Πολίτη - Μ. Μανούσακα, Συμπληρωματικοὶ Κατάλογοι, ἀρ. 418, σ. 168.

15. Χφ. Παντοκρ. ἀρ. 284, f. 36v.

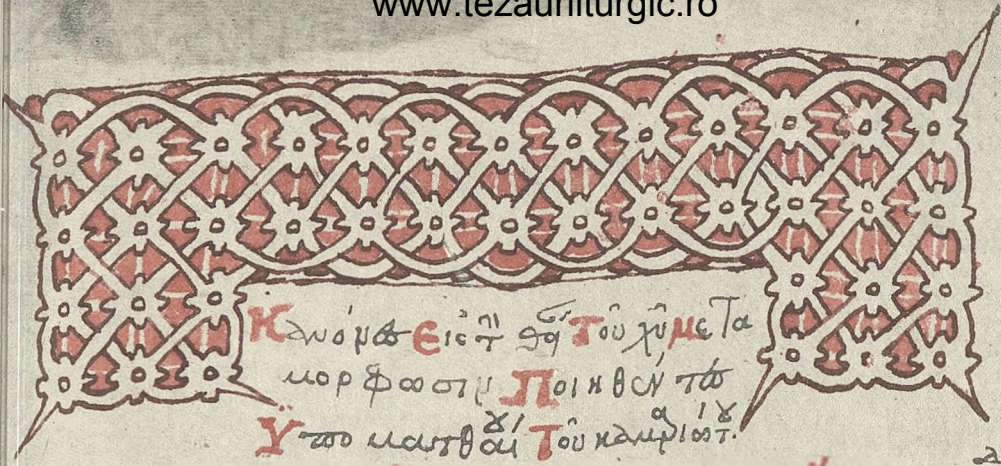

16. Χφ. Παντοκράτορος 27, 28 www.tezauriditurgic.ro

17. Χφ. ΕΒΕ. Ἀθηναϊκὸς 732, f. 1r.

18. Ἐνδεικτικὴ βιβλιογραφία γιὰ τοὺς Κανόνες: Θ. Δετοράκης, Βυζαντινὴ Ὑμνογραφία (Πανεπιστημιακὲς Παραδόσεις), Ἡράκλειο 1997 - Ν. Β. Τωμαδάκη, Ἡ Βυζαντινὴ Ὑμνογραφία καὶ Ποίησις ἤτοι Εἰσαγωγή εἰς τὴν Βυζαντινὴν Φιλολογίαν, Ἀθῆναι 1965, ἀνατ. Θεσσαλονίκη 1993 - Ἀ. Φυτράκης, Ἡ Ἐκκλησιαστικὴ ἡμῶν Ποίησις κατὰ τὰς κυριωτέρας αὐτῆς φάσεις, Ἀθῆναι 1957 - E. Wellesz, A. History of Byzantine Music and Hymnography, Ὁξφόρδη 1961.

Κανὼν εἰς τὴν θεὸν τοῦ χρίμετα
μορφωσιν ποιηθῶν τῶ
ὑποματθαίου τοῦ καμαριώτου.

οὐ καὶ τὸ ὄνομα ἐφεκάσθη τῶν καμῶν ἐγκύται ἀχρο
τῆς ὀγδὸς καὶ ἑνάτης τῶν ὠδῶν ἡ αὐτῶν ἡ αὐτῶν ἡ αὐτῶν

Χρῆς εἰς ὄρος ἀνέρχεται θανώρ μεταμορφού
μεροι βίπερ θεμ σε πῶν μαθητῶν

ΚΑΝΟΝΕΣ

ΕΙΣ ΤΗΝ ΘΕΙΑΝ
ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΙΝ

ΠΟΙΗΘΕΝΤΕΣ ΥΠΟ

ΜΑΤΘΑΙΟΥ ΤΟΥ ΚΑΜΑΡΙΩΤΟΥ

οὐ καὶ τὸ ὄνομα ἐφ' ἑκάστου
τῶν Κανόνων ἔγκειται,
ἀχροστιχίδι τῆς ὀγδὸς
καὶ ἑνάτης τῶν ὠδῶν

Ἦχος Πρῶτος

Ῥοδὴ α'. Χριστὸς γεννᾶται

Χριστὸς εἰς ὄρος ἀνέρχεται
Θαβώρ, μεταμορφούμενος ἔμπροσθεν
σεπτῶν μαθητῶν, ὡς ἥλιον
ὄψεως τῆς ἰδίας δείξας αὐγὴν,
τῶν δὲ ἱματίων καὶ χιόνος τὴν χροιάν
ὑπεραστράπτουσιν.

Εχρῆν ἀνθρώπους θεάσασθαι
τὴν δόξαν τοῦ Δεσπότης τῆς κτίσεως,
ὡς ἂν Θεὸς ὢν πιστεύηται,
πάσχων ἐθελουσίως φύσει σαρκός·
διὸ ὑπεμφαίνει μαθητῶν τοῖς ἐκλεκτοῖς
δόξαν θεότητος.

Μορφὴν ἀμείβεις τὴν βρότειον,
εἰς ἔκφανσιν τῆς θείας σου φύσεως,
ἡλίου λάμπας φανότερον·
ὄθεν τοὺς μαθητάς σου πληροφορεῖς,
ἄλλοιῶν τὰς ὄψεις, καὶ πρὸ πάθους τὴν φρικτὴν,
Σῶτερ, ἀνάστασιν.

Θεοτοκίον

Θαβώρ, Ἑρμῶν εὐφραϊνέσθωσαν
τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ τῷ ὀνόματι,
Χριστὸς ἐν οἷσπερ δεδόξασται·
καὶ ἡ αὐτὸν τεκοῦσα πᾶσιν ἡμῖν
συνεπαγαλλέσθω τῷ τῆς γνώσεως φωτί,
ᾧ πεφωτίσμεθα.

Ὁ Μωσεῖ τὸ πάλαι
τυπικῶς συλλαλήσας ἐν ὄρει Θεός,
αὐτοπροσώπως Αὐτῷ ἤδη
καὶ Ἡλίᾳ ἐνδόξως,
Χριστὸς ἐν Θαβὼρ ὠμίλησε,
συμπαραστήσας αὐτοὺς ἑαυτῷ,
ὄντως ὑπὲρ ἔννοιαν.

Ὁ νεκρῶν καὶ ζώντων
ὡς Θεὸς κυριεύων, τὸν μὲν ἐκ νεκρῶν,
τὸν δὲ ἐκ ζώντων ἐπανάγει
καὶ συνίστησιν ἄμφω
Χριστὸς ἑαυτῷ, ὡς ὤφθησαν
τοῖς μαθηταῖς ἐν τῷ ὄρει Θαβὼρ,
ᾧ καὶ συνελάλησαν.

Θαυμαστὴ ἡ θεά,
θαυμαστὸν δὲ τὸ ὄρος, ὡς ὤφθη αὐτοῖς·
κατασκευάσασθαι παρήνουν
καὶ σκηνάς, Χριστοῦ χάριν
καὶ τῶν προφητῶν, ὡς δύναιτο
ἐνδιδαιτᾶσθαι ἀλύπως αὐταῖς,
οὐ γινώσει φθεγγόμενοι.

Θεοτοκίον

Ὁ ἐν θαβωρείῳ,
ἐν φωτὶ ἀσυγκρίτῳ ἐκλάμπας Θεός,
ἐκ τῆς νηδύος σου, Παρθένε,
ἐσαρκώθη ἀσπόρως,
βροτὸς γεγονώς, ᾧ φάλλομεν·
ὁ ἀνυψώσας τὸ κέρας ἡμῶν,
ἅγιος εἶ Κύριε.

Ὁρος ἀρετῶν εἰς ἀναβάς,
τὴν δόξαν κατιδεῖν, Χριστέ,
ἀξιωθείν τοῦ προσώπου σου,
νεφέλη περιλαμφθεῖς
καὶ φωνῆς ἐπακούσας,
ἅπασιν Υἱὸν ἡγαπημένον
λεγοῦσης Σε τῷ Πατρὶ,
ᾧ περ, ὡς φησιν, ἐνευδόκησεν.

Φῶς, ᾧ περιέσχε μαθητάς,
φωνή τε τοῦ Πατρός, Υἱὸν
ἀγαπητὸν ἀνακηρύττουσα,
οὐσίας ἐκ τῆς αὐτῆς,
ἀνεδίδαξεν εἶναι
Λόγον τοῦ Θεοῦ τὸν σαρκωθέντα
καὶ λάμπαντα ἐν Θαβῶρ,
δόξη ἀπροσίτου θεότητος.

Γνώσις τῆς Τριάδος ἐν Θαβῶρ
ἐδόθη μαθηταῖς, Υἱὸν
ἀγαπητὸν ἀναδιδάσκοντος
Πατρός τὸν Μονογενῆ,
ἐκ νεφέλης τὸ Πνεῦμα,
ὄντως φωτεινῆς, παραδηλούσης,
ἣ πέφυκεν εἰς Θεός,
δόξη καὶ δυνάμει ἀμέριστος.

Θεοτοκίον

Χαίροις, Θεοτόκε, ἀληθῶς·
Ἰδοὺ γὰρ ὁ Υἱὸς ὁ Σός,
μέλλων ἐλαύνειν ἐπὶ νέκρωσιν,
τῆς δόξης τῆς ἑαυτοῦ
νῦν προοίμια φαίνει
καὶ πληροφορεῖ δὲ πρὸ τοῦ πάθους,
ὡς θάνατον ὑπελθὼν,
αὐθις ὡς Θεὸς ἀναστήσεται.

Θεὸς ὦν καὶ κτίστης τοῦ γένους ἡμῶν,
τὴν τοῦ δούλου μορφὴν ὑποδέδουκας,
φθареῖσαν ἀνακτώμενος
πρὸς ἄφθαρτον ζωὴν·
ὄθεν ἐν θαβωρείῳ
οὐσίας ὑποφαίνεις
θεϊκῆς λαμπρότητα,
συνανυψῶν βροτοὺς εἰς μέθεξιν.

Σαφῶς, ὑπὲρ πᾶσαν τὴν γῆν, τὸ Θαβῶρ
ἔδοξάσθη, τῆς δόξης τὸν Κύριον
ἐν νώτοις εἰσδεξάμενον
ἐνδόξως τοῖς αὐτοῦ·
ὄθεν, ἀντὶ ζοφώδους,
λαμπρὸν ἐναπεφάνθη,
μαθηταῖς ἐράσμιον,
ᾧ ἐνσκηνήσασθαι ἠγάπησαν.

Ζωῆς ὦν ταμίας, ζωοῖς προφητῶν
τοὺς τὸ ζῆν ἐκ μακροῦ ἐκμετρήσαντας,
ἀνάστασιν πιστούμενος
τὴν Σὴν πρὸ τοῦ παθεῖν·
ὄθεν καὶ μαθητῶν Σου
τριας συναναβᾶσα
εἰς Θαβῶρ, μαρτύρεται
τῶν θεαθέντων τὰ παράδοξα.

Θεοτοκίον

Ἰδοῦσα, Παρθένε, ἐν πάθει Υἱὸν
σόν, ῥομφαία τῆς λύπης μὴ τέτρωσο,
τὴν θεὰν ἐπακούσασα
τὴν θείαν καὶ φρικτὴν,
ἥσπερ τῶν ἀποστόλων
τριας κατηξιώθη·
ἀναστάντι πάλιν γάρ,
συνδοξασθήσῃ δόξαν ἄπαυστον.

Δόξαν ἐν Σινᾷ θεῖαν ἐθεάσατο
ἀστεῖος Θεῶ Μωσῆς, αἰνίγμασιν·
ἐκ νεκάδων δέ,
ἐν Θαβῶρ νῦν ἐφάνη Χριστῶ συλλαλῶν,
οὐ νεφέλῃ οὐδὲ γνόφῳ καλυπτόμενος,
φῶς δὲ καθορῶν ἀπρόσιτον,
θεϊκῆς διαλάμπων ἐκ φύσεως.

Δόξη Ἥλιου τεθρίππῳ ἐφέρετο
εἰς ὕψος τὸ πρὶν τὸ ἐπουράνιον·
νῦν δὲ ἐν Θαβῶρ
συμπαρέστη τῷ Λόγῳ καὶ τούτῳ σαφῶς
συνελάλησε καὶ ὤφθη ἐνδοξότερος,
φωτὶ θεουργῶ λαμπόμενος,
λαμπροτέρῳ πυρίνου ὀχήματος.

Τύπος καὶ σκιά πᾶσα παρελήλυθε
τοῦ νόμου, ἰδοὺ, καὶ ἅπαν αἰνίγμα·
ἀνεφάνη γὰρ
τῶν συμβόλων τὸ πέρας, Χριστὸς ὁ Θεός,
ὁ θαβῶρειον εἰς ὄρος παραδείξας νῦν
μορφῆς θεϊκῆς τὴν ἔκφανσιν,
τοῦ προσλήμματος φαίνων τὴν θέωσιν.

Θεοτοκίον

Θέλων ὁ θεὸς σῶσαι τὸ ἀνθρώπινον,
παρθένου ἀγνῆς ἐξ ὑπεστήσατο
ἐαυτῷ μορφῆς
ἀνθρωπίνης οὐσίαν· καὶ ταύτην Θαβῶρ
συνανύφωσεν εἰς ὄρος καὶ ἐδόξασε,
φωτὸς ἀπροσίτου λάμψεσι,
βεβαιῶν μοι τὴν μέλλουσαν ἔλλαμψιν.

Ουσίας τῆς πατρῶας
συμφυές, συναΐδιον ἕξαλμα,
Λόγε Θεοῦ Μονογενές,
θεουργέ βροτῶν τῆς φύσεως,
Σῶ φωτί με θεουργῶ
φωτίσαις φάλλοντα·
ὁ τῶν πατέρων Θεός, εὐλογητὸς εἶ

Ἀνέσχεν ἐκ τοῦ ὄρους
ὑπερλάμπων ἀσύγκριτος ἥλιος,
οὐ ἢ λαμπρότης φωτουργεῖ
νοητὸν πάντα διάκοσμον
καὶ ἡμᾶς φωταγωγεῖ,
τοὺς πίστει μέλποντας·
ὁ τῶν πατέρων Θεός, εὐλογητὸς εἶ.

Τῆς θεᾶς τὸ ξενίζον
μαθητῶν τοὺς ὀφθαλμοὺς ἠλλοίωσε
πρὸς νοητὴν μαρμαρυγὴν·
ἀτενίζειν δ' οὐκ ἰσχύοντες
τῇ ἀκτίνι, κατὰ γῆς
ρίφέντες ἔψαλλον·
ὁ τῶν πατέρων Θεός, εὐλογητὸς εἶ.

Θεοτοκίον

Παρθένου ἀπειράνδρου
ἐκ τεχθεῖς ὁ ποιητὴς τοῦ σύμπαντος,
ἐπὶ τοῦ ὄρους τοῦ Θαβῶρ
πρὶν παθεῖν μεταμεμόρφωται,
τὴν αὐγὴν τὴν θεϊκὴν
δεικνύων μέλπουσιν·
ὁ τῶν πατέρων Θεός, εὐλογητὸς εἶ.

Μίαν καὶ ἀπλῆν τὴν φύσιν τῆς Τριάδος,
τὰ δὲ πρόσωπα ἔγνωμεν τρία,
ἐκ φωνῆς, ἣ ἔφηνε Πνεῦμα, Λόγον καὶ τοῦ Πατρὸς
τὴν οὐσίαν ὡς αἰτίου, οὗτός ἐστιν Υἱὸς
ἐμός, ᾧ εὐδόκησα, κραυγάζουσα·
ὄν ὑμνεῖτω ἡ κτίσις πᾶσα ὡς Κύριον
καὶ ὑπερυψούτω, εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Ἄκουσμα φρικτὸν καὶ θεὰ ὑπὲρ φύσιν
προὔδειξεν ἄφραστον δόξαν,
ἐν Θαβῶρ, τοῦ μέλλοντος πάθος φέρειν διὰ σταυροῦ,
τὸ σωτήριον τοῖς πᾶσι καὶ πηγάζον ζωῆν,
πιστῶς τοῖς ὑμνοῦσι καὶ κραυγάζουσιν·
εὐλογεῖτω ἡ κτίσις πᾶσα τὸν Κύριον
καὶ ὑπερυψούτω, εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Τέθηπε τὴν θεαυγῆ Χριστοῦ τῆς δόξης
καὶ ὑπέρφωτον, ἄκτιστον αἴγλην
μαθητῶν ἢ ἔνθεος ὄντως ὄψις· καὶ κατὰ γῆς,
ἐπὶ πρόσωπον πεσόντες, οὕτω μέλπειν ἡμᾶς
σαφῶς ἀνεδίδαξαν τῷ θαύματι·
εὐλογεῖτω ἡ κτίσις πᾶσα τὸν Κύριον
καὶ ὑπερυψούτω, εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Θεοτοχίον

Θαύματος ὑπερφυοῦς, Παρθένε Κόρη,
ἀναπέφηνας αἰτία πᾶσιν·
ὃς γὰρ σῆς ἐξέθορε πρὶν νηδύος, οὗτος Θαβῶρ
νῦν ἐξήστραφεν ἀκτίνος ὑπερφώτου αὐγῆν·
πρὸς ἣν ἐκπλαγέντες οἱ Ἀπόστολοι,
εὐλογεῖτω ἡ κτίσις πᾶσα τὸν Κύριον
καὶ ὑπερυψούτω, βοῶσιν, εἰς αἰῶνας.

Ἀπαύγασμα δόξης, Χριστέ, καὶ ἐκσφράγισμα
τοῦ Πατρὸς ὁμότιμον,
λάμπας θεουργικῶς ἐν εἰκόνι
τῆς θείας μορφῆς Σου, τὴν πρὶν
σκοτισθεῖσαν ἀνεμόρφωσας μορφήν
τοῦ Ἀδάμ, εἰς τὸ ἀρχαῖον ἐπανάγων με.

Ἰδόντες Σου, Λόγε Θεοῦ, τὸ ἀνθρώπινον
θεωθέν, ἐκσταίημεν
πάσης τῆς κοσμικῆς προσπαθείας,
πρὸς θείαν ἀρθέντες ζωήν,
ἀνουφώσει τῇ τοῦ κρείττονος ἡμῶν
καὶ μεθέξει φωτισμοῦ τῆς σῆς λαμπρότητος.

Ομοίωμα φέρων σαρκὸς ἐν θεότητι,
ἐκθεοῖς ὃ γέγονας,
φαίνων τὸ ἀπαθὲς τῆς οὐσίας
τῆς θείας ἐνδόξως, καθ' ἣν
ἐξαμεΐβεις μορφήν βρότειον, Χριστέ,
ἐν Θαβώρ, εἰς ὑπερφώτου δόξης ἔκφανσιν.

Θεοτοκίον

Ἦμνοῦμέν Σου, Κόρη ἀγνή, τὸν ὑπέρφωτον
τοκετόν, τὸν λάμπαντα
αἴγλη θεουργικῇ ἐν τῷ ὄρει
καὶ πᾶσι δεικνύντα φωτὸς
αἰδίου θείαν ἔλλαμψιν, τοῖς Σὲ
εὐσεβῶς, ὡς Θεοτόκον, μεγαλύνουσιν.

Τοῦ αὐτοῦ εἰς τὴν αὐτὴν ἑορτὴν Κανὼν ἄλλος

Ἦχος Δεύτερος

Ῥοδὴ α'. Ἐν βυθῷ κατέστρωσέ ποτε

Α νυμοῦντι, Δέσποτα, τὴν Σὴν
θεῖαν Μεταμόρφωσιν,
ὡς ἐν Θαβῶρ οὐρανόθεν Σὴν ἔλλαμψιν
πεπομφώς, καταύγασον
τῆς ἀθλίας μου διανοίας τὴν ζόφωσιν,
ὅπως ἐπαξίως μέλψω Σου
τοῦ εἵδους τὴν λαμπρότητα.

Ε ἰς Θαβῶρ τὸ ὄρος ἀνελθών,
φαίνεις Σου τὸ πρόσωπον,
ἡλιακῶν λαμπηδόνων φαιδρότερον,
νιφετοῦ λαμπρότερον
καὶ παντοίου φωτεινομόρφου αὐγάσματος,
τὴν περιβολὴν δὲ στίλβουσαν,
μαρμαίρουσαν, φιλάνθρωπε.

Ε κ Θαβῶρ τοῦ ὄρους, νοητὸς
ἥλιος ἐξήστραψε,
τοῦ αἰσθητοῦ ἀσυγκρίτως ὑπέρτερος·
καὶ τὴν γῆν κατηύγασε,
στερεώματος οὐρανοῦ φαιδρότερον,
καὶ πεποιχιλμένην θαύμασιν,
ὡς ἄστρασιν, ἀνέδειξεν.

Εν βυθῷ θαυμάτων, Ἀγαθή,
αἴρων διαπόντιος,
τῶν τοῦ Υἱοῦ καὶ Θεοῦ Σου, χειμάζομαι
συνοχῇ πταισμάτων μου·
ἀλλ' ἡ εὐδιος ναυτιῶντων κυβέρνησις,
ἐν γαληνιῶντι πνεύματι,
ἀκύμονα διάγαγε.

Ὡδὴ γ'. Ἐξήνθησεν ἡ ἔρημος

Εξέστησαν Ἀπόστολοι
τοὺς προφήτας βλέποντες
τῷ ποιητῇ τῆς κτίσεως
συλλαλοῦντας τὰ συμβησόμενα
Αὐτῷ, ἐν τῷ καιρῷ τῷ τῆς σταυρώσεως.

Καὶ νόες ἐξεπλάγησαν
τῷ πολλῷ τοῦ θαύματος·
ὄν Χερουβὶμ ἐξίστανται
ἐν πτερύγων ἐπικαλύψεσιν,
Αὐτὸν βροτοῖς ὀρῶντες συμφθεγγόμενον.

Ακτὶς ἡ τοῦ προσώπου Σου,
προσβαλοῦσα μύσταις Σου,
τοὺς ὀφθαλμοὺς ἠλλοίωσε,
τὰς δὲ ψυχὰς καταφωτίσασα,
Χριστέ, ἐμυσταγώγησε τὰ κρεῖττονα.

Θεοτοκίον

Ισχὺι δυναμούμενοι
τοῦ Υἱοῦ Σου, ἄχραντε,
τὰς τῶν ἐχθρῶν συντρίβομεν
δυναστείας καὶ τὰ συστήματα,
κυρίως Θεοτόκον Σε κηρύττοντες.

Ἡλίας μὲν
οὐρανόθεν παρέστη Σοι, Δέσποτα,
Μωυσῆς δ' ἐκ κόλπων γῆς,
ἐγηγερέμενος ἐκάτερος,
Κύριον δεικνύοντες
ζωῆς [καὶ] θανάτου Σε,
πράγμασι τὰ ὄντα πιστούμενοι.

Παράδοξος
προφητῶν ἐν τῷ ὄρει ἐμφάνεια,
μαθηταῖς προέφηγε
Σὴν μετὰ θάνατον ἔγερσιν,
ῥήμασι καὶ πράγμασι·
διό Σοι κράζομεν·
δόξα τῇ δυνάμει Σου, Κύριε.

Υμνοῦμέν Σου
τὴν ἀπόρρητον ἄμειψιν, Κύριε,
τῆς βροτείας ὄψεως
εἰς θεϊκῆς ἐπιφάνειαν
δόξης τε καὶ φύσεως·
καὶ πίστει ψάλλομεν·
δόξα τῇ δυνάμει Σου, Κύριε.

Θεοτοκίον

Ὁν ἔτεκες,
Θεοτόκε, Θαβῶρ εἰς ἀνέδραμεν,
τὴν βροτείαν ζόφωσιν
δεδοξασμένην προφαίνων μοι,
αἴγλη τῆς θεότητος,
καθάπερ ὕστερον
λάμπει, μετὰ πάθος καὶ νέκρωσιν.

Νεφέλη φωτὸς τοὺς προφήτας ἔκρυψεν,
ἐπεὶ Παλαιᾶς ἢ Καινῆ ὑπέρκειται,
ἢ φωνὴ δὲ εἴλχυσεν
τὸ γνήσιον τῆς υἱογεννησίας,
εἰς τὸν μεταμορφούμενον.

Προφήται σεπτοὶ μαθητῶν τε ἔγκριτοι
μαρτύρονται δὴ τὴν Υἱοῦ θεότητα,
οἱ μὲν ἐκχωροῦντες τῷ ἐκλάμποντι,
οἱ δέ, ἅπερ κατεῖδον
θεοπρεπῆ, κηρύττοντες.

Υμνοῦμεν, Χριστέ, τὸ φρικτὸν τῆς θεᾶς Σου,
καθ' ἣν ἐκ Θαβώρ, ὡς ἐξ ἕω ἥλιος,
τῷ τῆς γῆς ἐξήστραφας πληρώματι,
πρὸ σταυροῦ μαθητάς Σου
μυσταγωγῶν τὴν ἔγερσιν.

Θεοτοκίον

Μεσίτης Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων γέγονας,
Παρθένε ἀγνή, τὸν Χριστὸν γεννήσασα,
τὸν διὰ τοῦ πάθους καταλλάξαντα,
τῷ Πατρὶ τῷ ἰδίῳ,
τὸ τοῦ Ἀδὰμ πλαστούργημα.

ῬΩΔΗ ΣΤ'. Ἐν ἀβύσσῳ πταισμάτων

Ἡ ὀγδόη τὸ μέλλον ὑπέγραψεν,
ἡμερῶν ἢ ἕκτη δὲ τὸ ὑπερτέλειον
τὸ τοῦ φωτὸς τοῦ θείου Σου,
ᾧ πιστοί, ὡς ὁ ἥλιος, λάμπουσιν.

Ζοφερῶ συνεχόμενον πνεύματι,
τῇ φωτεινοτάτῃ με τῆς εὐσπλαγχνίας Σου
Σὺ διαυγάσαις χάριτι,
φωτεινῇ ἐν νεφέλῃ σκιάσας με.

www.tezaurjliturgic.ro
Συμφλεξάτω τὸ πνεῦμα σου τὸ ἅγιον
τὸ πολυυλότατον τὸ τῆς κακίας μου
καὶ φωτισάτω, Δέσποτα,
τὴν ψυχὴν μου τὸ φῶς τοῦ προσώπου Σου.

Θεοτοκίον

Πρεσβειῶν Σου τὸ φῶς, ἀειπάρθενε,
τῆς φωτοφανείας με καταξιώσῃς,
τῆς τοῦ υἱοῦ καὶ κτίστου Σου,
ἐν ἡμέρᾳ φωτὸς ἐπιλάμψεως.

ᾠδὴ ζ'. Ἀντίθεον πρόσταγμα

Ἡμπέσχου, ὡς εὐσπλαγχνος,
τὴν τῶν βροτῶν ἀμορφίαν
καὶ ταύτης τὸ δυσεἶμον ἀνεμόρφωσας,
αὐγαῖς ἰστουργίας Σου θείας καλλύνας σαφῶς,
ὥσπερ καθυπέδειξας
θαβώρειον εἰς ὄρος ὀφθῆεις ὑπέρφωτος.

Ὁραῖος τῷ κάλλει Σὺ
παρὰ τοὺς πάντας ἀνθρώπους,
ἐξήστραφας φωτὶ τῷ τοῦ προσώπου Σου·
καὶ τοῦτο μαρτύρεται ἡ θεαθεῖσα αὐγὴ
μύσταις Σῆς θεότητος,
καθ' ἣν τὸ τῆς μορφῆς Σου ὤφθη ἀσύγκριτον.

Μορφῆς τὸ ὑπέρφωτον
καὶ ἱματίων ἡ αἴγλη
τὴν μέλλουσαν κατάστασιν προέφηνε,
καθ' ἣνπερ ἐκλάμψουσιν ἡ τῶν δικαίων πληθὺς,
ὄντως ὡς ὁ ἥλιος
αὐτός, ὥσπερ ἐφάνης, Χριστέ, τοῖς μύσταις Σου.

Κυρίως κηρύττομεν
Σὲ Θεοτόκον, Παρθένε,
Χριστὸν ὡς τετοκυῖαν τὸν θεάνθρωπον,
τὸν σήμερον δείξαντα τὴν ἑκατέρου μορφήν,
ὄντως ὑπὲρ ἔννοιαν,
ἐν ὄρει θαβωρείῳ ὑπεραστράφασαν.

Ῥοδὴ η΄. Κάμινός ποτε πυρὸς

Μήποτε τῷ ὑπνω ἐγκατασχεθῶμεν
τῆς ῥαθυμίας· καὶ ὀφόμεθα
Χριστοῦ τῆς λαμπρότητος
τὴν σωτήριον ἐμφάνειαν,
ὡς μαθηταὶ τεθέανται,
ὄρει ἐν θαβωρείῳ,
ὑπνον ἀποτιναξάμενοι.

Ἀκουσμα φρικτὸν καὶ θέαμα ἐν ὄρει,
ὡς ἐθεάθη τε καὶ ἤκουσται,
τὴν θεῖαν ἀλλοίωσιν Ἀποστόλοις ἐνεποίησε,
δι' ὧν μυσταγωγούμενοι
φάλλομεν· εὐλογεῖτε
πάντα τὰ ἔργα τὸν Κύριον.

Τίς μὴ ἐκπλαγῆ τοῦ θαύματος τὸ ξένον
κατανοῶν, ὡς τὸ ἀνθρώπινον
τοῦ λόγου μετήμειπται
θεϊκὴν νῦν εἰς ἐμφάνειαν
καὶ ὁ φανεὶς θεάνθρωπος
ἔγνωσται, ὃν ὑμνοῦσι
πάντα τὰ ἔργα, ὡς Κύριον;

Θέσει με Θεόν, ὁ φύσει πρὸ αἰώνων
γεγεννημένος ὑπὲρ ἔννοιαν,
ποιῆσαι βουλόμενος,
τῆς Παρθένου ἐκ σεσάρκωται,
καὶ ἐν Θαβῶρ ἐξήστραψε,
φαίνων μοι, ὃ ὑπάρξω,
πράττων ἀξίως θεώσεως.

ᾠδὴ θ'. Ἀνάρχου γεννήτορος

Αφράστως μεμόρφωσαι,
Χριστέ μου, τὸ ἡμέτερον,
θεουργῶν ὃ ἐγένου, ἡμῶν εἰς θέωσιν,
τὴν ἐσκοτισμένην τοῦ γένους
ἀναμορφῶν <δεινὴν> ἀμορφίαν,
καθάπερ θαβώρειον
εἰς ὄρος <νῦν> ἐξαπήστραψας.

Ιμάτια ἔδειξας
οὐκ ἐκ ληνοῦ ὑπέρυθρα,
ὑπεμφαίνων τὸ πάθος, ὡς πάλαι ἦνικται,
ἐκλελευκασμένα δὲ λίαν,
συμβολικὰ τῆς μετὰ τὸ πάθος
φαιδρᾶς καταστάσεως,
ἐμφαινούσης τὴν ἀνάστασιν.

Ο Λόγος ὁ ἀναρχος
Πατὴρ βροτῶν γενόμενος,
οὐ τραπεῖς ὃ ὑπῆρχε, τελεῖ ὃ γέγονεν,
ἐκτεθεωμένον ἐνδόξως,
φωτοποιῶν τὴν ἐσκοτισμένην
βροτῶν ἀμαυρότητα,
ὡς ἐν ὄρει νῦν ὑπέδειξεν.

Υμνοῦμεν τὸν τόχον Σου,
ἀγνή, τὸν ἀκατάληπτον,
τὸν ἐν ὄρει ὀφθέντα βροτὸν ὑπέρθεον,
καὶ πεφωτισμένην δεικνύντα
τὴν τῶν βροτῶν δεινὴν ἀμορφίαν,
καθὼς ἐκτεθέαται
Ἄποστόλων τὸ ἐξαίρετον.

Τοῦ αὐτοῦ εἰς τὴν αὐτὴν ἑορτὴν Κανῶν ἄλλος

Ἦχος Τρίτος

Ῥδὴ α'. Ὁ τὰ ὕδατα πάλαι

Ο ὕπω χρόνος τοῦ πάθους,
καὶ περὶ πάθους
ὁ λόγος τῷ Ἰησοῦ πρὸς τοὺς μύστας·
καὶ ἐξῆς ἀνοδος
ἐπὶ τοῦ ὄρους Θαβῶρ
ὄψεώς τε ἄμειφισ
εἰς ὑπερθαύμαστον θέαν,
ὡς ἂν πάθος βλέποντες μὴ δειλιάσωσιν.

Δέος ἔσχεν ἂν πάντως
καὶ ἀγωνία
τοῦ Λόγου τοὺς μαθητάς, καθορῶντας
ἐν σταυρῷ πάσχοντα
ἐθελουσίως Αὐτόν·
οὓς προδιορθώσατο, δεδοξασμένον ἐμφήνας
πρὸ τοῦ πάθους πρόσωπον, αἴγλη θεότητος.

Ως εἰκός, κατιδόντες
δόξαν, Χριστέ, Σοῦ
τὴν θείαν οἱ μαθηταὶ ἐν τῷ ὄρει,
Σὲ Θεὸν ἔγνωσαν
τὸν ἐν ἀνθρώπου μορφῇ,
οὐπερ καὶ μὴ φέροντες
τὴν ὑπερθαύμαστον αἴγλην,
πρηνεῖς πάντες ἔπεσον καταπληττόμενοι.

Ἐκ Παρθένου ἀφράστως
γεγεννημένος
ἀνθρώποις, καὶ ἐκ Θαβῶρ ὑπὲρ φύσιν
ἀνασχῶν ἥλιος
δικαιοσύνης, Χριστέ,
ὄντως τὴν τεκοῦσάν Σε
δεδοξασμένην ἐμφαίνεις,
φωτὶ δόξης θείας Σου, ἣν μεγαλύνομεν.

Ῥδὴ γ'. Ὁ ἐκ μὴ ὄντων τὰ πάντα

Συναναφέρεις, οἰκτιρμον, τοὺς μαθητὰς
εἰς ὄρος θαβῶρειον,
ᾧ ἐνώπιον ἤστραψας,
ὑπὲρ πᾶσαν ἔννοιαν,
τῆς θεϊκῆς Σου αὐγῆς τῆ λαμπηδόνι.

Καὶ προφητῶν Σου дуάδα συμπαριστᾶς,
τὴν θείαν Σου ἔξοδον
συλλαλοῦντάς Σοι, Δέσποτα,
τὴν πληροῦσθαι μέλλουσαν
ἐν θεοκτόνῳ πόλει τῶν Ἰουδαίων.

Σεσημειώσθω Σου θεῖον φῶς ἐφ' ἡμᾶς
προσώπου, δεόμεθα,
ἐπευφραῖνον, φιλάνθρωπε,
τὰς καρδίας ἅπασιν
ἐπιστηρίζον τε εἰς ἀγάπησίν Σου.

Θεοτοκίον

Σέ, Θεοτόκε, τὴν μόνην ἐν γυναίξει
μητέρα Παρθένον τε
μεγαλύνομεν ἅπαντες,
Σὸν υἱὸν θεώμενοι,
ἐν ὑπερφῶτῳ μορφῇ δεδοξασμένον.

Δεῦτε, ὦ πιστοί,
ἀρετῶν εἰς ὄρος ἀνέλθωμεν,
ἐνθα τὸν Χριστόν, ἐν ἀστραπῇ
φωτὸς ἀπλέτου λάμποντα βλέποντες,
ἀρρήτου μετέχοντες φωτοχυσίας,
λάμφομεν ὡς ἥλιος.

Φλέξον μου, Χριστέ,
τῷ πυρὶ τῆς σῆς ἀυλότητος,
πᾶσαν ὑλικὴν καὶ ἐμπαθῆ
τῆς μοχθηρᾶς κακότητος ἔννοιαν,
φωτὶ ἀπαθείας με καταλαμπρύνας,
δόξης Σῆς εἰς μέθεξιν.

Δεῦτε ἐκ Θαβώρ,
μαθητῶν τριάς ἡ ἀοίδιμος,
τὴν ὑπερφαῖ δόξαν Χριστοῦ
ἡμᾶς μυσταγωγήσατε ἅπαντας,
ὡς ἂν ἀνυμνήσωμεν, ἐν ἐπιγνώσει,
τὸν ὑπὲρ κατάληψιν.

Θεοτοκίον

῾**Ε**λαμψε Χριστὸς
ἐκ Θαβώρ, ἀσύγκριτος ἥλιος,
τὴν ἐξ οὐρανοῦ μαρμαρυγὴν
ἀποκρύπτων τῇ αἴγλη τῆς ὄψεως,
Παρθένου θεόπαιδος ὁ ἀνατείλας,
ὄντως ὑπὲρ ἔννοιαν.

῾Ωδὴ ε΄. Πρὸς Σὲ ὀρθρίζω

Φωτὸς ἀνάρχου,
φῶς προελθὼν φωτουργικόν,
καὶ τὰς ἀύλους οὐσίας φῶς τελέσας,
φωτὶ τῶν Σῶν προσταγμάτων θείῳ,
Χριστέ, μὲ φῶς ἀπέργασαι.

Φωτὶ ἀνάμνησιν www.tezauriliturgic.ro

τοὺς μαθητὰς ὁ περισχῶν,
καὶ ἀλλοιώσας τὰς ὄψεις φῶς πρὸς θεῖον,
καὶ φῶς τελέσας ἔθνῶν εἰς φαῦσιν,
Χριστέ, μὲ φωταγώγησον.

Χριστοῦ τὴν ὄψιν,
τὴν ἐν [τῷ] Θαβῶρ κατανοῶν,
ὑπερεκπλήττομαι, ὅπως τῶν Ἀποστόλων
τὸ ἀσθενὲς οὐκ ἐφλέχθη βλέπον,
ἀλλ' ἔμεινεν ἀλώβητον.

Θεοτοκίον

Χριστὸς συνέσχεν,
ὁ τῆς Παρθένου ἐκ τεχθεὶς,
ἐν παναπήμονι τάξει μύστας θείου,
ἰσχὺν διδοὺς θεοπτίας πάντως
ὀμμάτων τε συντήρησιν.

Ῥδὴ στ'. Ἐβυσσος ἐσχάτη ἁμαρτιῶν

Ἐβυσσος ἐλέους καὶ οἰκτιρμῶν
Ἀκατήγαγέ Σε οὐρανόθεν, φιλάνθρωπε,
καὶ εἰς ὄρος σήμερον τὸ ὑψηλὸν ἀνήγαγεν,
ἐν φωτὸς ἀπροσίτου δόξῃ ἀστράπτοντα.

Πέλαγος ἐλέους καὶ οἰκτιρμῶν
ἔκένωσέ Σε εἰς βροτεῖαν ταπεινώσιν·
ἀλλὰ ταύτην σήμερον εἰς ὑψηλὴν ἀκρῶρειαν
ἀναφέρων δοξάζεις, δόξῃ ἧς ὦλισθεν.

Ἐάλασαν ξηράνας μου τῶν παθῶν,
ἐν Πνεύματί με γαληνίῳ διάγαγε
ἀπαθείας, Δέσποτα, καὶ θεωρὸν ἀπέργασαι
ἀνεπαίσχυντον τοῦ προσώπου τῆς δόξης Σου.

” **Α**βυσσον κυήσασα οἰκτιριμῶν,
παθῶν θαλάσσας μοι κατεύνασον, Δέσποινα,
καὶ φωτὶ καταύγασον τῆς ἀπαθείας, δέομαι,
τὸν δοξάζοντα τὴν Χριστοῦ Μεταμόρφωσιν.

᾿Ωδὴ ζ΄. ᾿Ως πάλαι τοὺς εὐσεβεῖς

Νεφέλη γνόφου τὸ πρὶν
Θαβῶρ κατεκάλυπτε,
νεφέλη δὲ νῦν φωτοειδής,
οὐκ ἐκ κόλπων γῆς, οὐρανόθεν δ’ ἐμφανῶς,
αὐτὸ περιηύγασεν,
ἀγαπητὸν κηρύττουσα
τὸν Χριστόν, Υἱὸν ὄντως Θεοῦ.

Αίνιγματα καὶ σκιαί,
ἰδοῦ ὑπεξίστανται·
ἢ τῶν πραγμάτων γὰρ ἐμφανῶς
τοῖς ἐν τῷ Θαβῶρ ὑπεξήστραψεν αὐγῇ,
δι’ αὐτῶν διδάσκουσα,
εὐλογητὸς εἶ, ψάλλειν Σοι,
ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν.

” **Ο**στῦλος ὁ τοῦ πυρὸς
Χριστόν προεικόνιζεν,
ἢ δὲ νεφέλη, ὡς ἀληθῶς,
τὴν πνευματικὴν προϋπέγραφεν αὐγῇ,
τὰ παρόντα θαύματα
τῷ Μωυσεῖ προλάμποντα,
ἐν εἰκόσι συμβόλων φρικτῶν.

Παρθένου Κόρης ἀγνῆς
Χριστὸς ἐκ σεσάρκωται,
καὶ τὸ ἡμέτερον μορφωθείς,
τῆς θεοποιοῦ μεταδίδωσιν αὐγῆς,
ὡς Θαβῶρ ἐξήστραφεν,
εὐλογητὸς εἶ, κράζουσιν,
ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν.

ᾠδὴ η΄. Ἀστέκτω πυρὶ ἐνωθέντες

Μετάδος ἡμῖν, τοῖς Σοῖς δούλοις,
τῆς φωτοχυσίας Σου τῆς θείας καὶ ἀρρήτου,
μαθηταῖς Σοῖς ὡς ἐπεφάνης,
Λόγε θεῖε, μέλπουσιν·
εὐλογεῖτε πάντα τὰ ἔργα τὸν Κύριον
καὶ ὑπερυψοῦτε εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Ἀπείρω φωτὶ ἐλλαμφθέντες
οἱ θεοφανείας ἀξιούμενοι ἐνδόξως,
μαθηταὶ σεπτοὶ ἐκπλαγέντες,
Σοί, Χριστέ, ὑπέφαλλον·
εὐλογεῖτε πάντα τὰ ἔργα τὸν Κύριον
καὶ ὑπερυψοῦτε εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Τὸ θεῖον, Χριστέ, τῆς μορφῆς Σου
κάλλος καταξίωσον ἰδεῖν με, ἐν ἡμέρᾳ
τῆς δευτέρας Σου παρουσίας,
μαθηταῖς ὡς ἔλαμψας
ἐν τῷ ὄρει, Σὲ εὐλογοῦσιν ὡς Κύριον,
τὸν δεδοξασμένον εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Θεοτοκίον

Θεὸς βροτωθεὶς ἐκ Παρθένου,
τὴν παλαιωθεῖσαν ἀναπλάττει μου οὐσίαν,
καὶ στολὴν τὴν πρώτην ὑφήνας,

ταύτη ἐπενδύει με www.tezauriliturgic.ro
καὶ φωτίζει, αἴγλη ἀπροσίτου λαμψεως,
ὥσπερ ὑπεδείχθη ἐν ὄρει θαβωρείω.

Ῥδὴ θ'. Καινὸν τὸ θαῦμα καὶ θεοπρεπές

Αστήρ ἐκλάμπων αὐγαῖς θεϊκαῖς,
ὁ ἐξ Ἰακώβ τὸν ἐκ Θαβώρ ἐδήλου σαφῶς,
ὃς Θεὸς καὶ ἄνθρωπος αὐτὸς ἐπεγνώσθη,
ἄμφω ὑπάρχων μόνος, ὥσπερ οἶδεν αὐτός,
φωτίζων ὡς κτίστης καὶ δεσπότης,
ὥσπερ δὲ ἄνθρωπος φωτιζόμενος ὁ ὑπέρθεος.

Ιδού, πρὸ πάθους, τὴν μετὰ σταυρὸν
ἔσομένην προῦποδεικνύων δόξαν σεπτοῖς
μαθηταῖς, ἐξήστραψε Θαβώρ ἐν τῷ ὄρει,
τὴν προσληφθεῖσαν σάρκα διαυγάζων Χριστός,
καὶ φαίνων ἡλίου λαμπροτέραν,
ὅλης διόλου θεουργικώτατα διΐκνούμενος.

Ο μόνος ὄντως, οἷαπερ Θεός,
ἀφθαρσίαν περιβεβλημένος Λόγος Θεοῦ,
φῶς οἰκῶν ἀπρόσιτον, βροτῶν τὴν οὐσίαν
ἐνδεδυμένος, ὠφθης ἐν τῷ ὄρει, Θεὸς
βροτός τε εἰς ἄμφω, καὶ συνάμα
Κύριος ὄντως εἰς ὑπερτέλειος, ὡς ὑπέρθεος.

Θεοτοκίον

Υλώδους πάσης καὶ φθοροποιῦ
ὑπεξάγαγε, Θεοκυῆτορ, πάντας ἡμᾶς,
προσπαθείας νέμουσα ῥοπὴν πρὸς τὰ κρείττω
σωτηριώδη· ὅθεν ἐπιλάμψει τὸ φῶς
τῆς δόξης προσώπου τοῦ Υἱοῦ Σου,
ᾧπερ αἰεὶ ἐπιπορευόμενοι, φῶς γενοίμεθα.

Ἔτερος κανὼν Ματθαίου τοῦ Καμαριώτου, εἰς τὴν αὐτὴν ἑορτὴν

Ἦχος Πλάγιος τοῦ πρώτου

Ῥδὴ α'. Ἰππον καὶ ἀναβάτην

Μέλλων ὁ πλαστουργός μου
φθαρεῖσαν ἀναμορφοῦν
τῶν ἀνθρώπων τὴν φύσιν,
προκαθιστᾷ τὴν σάρκωσιν
προφήταις, ἐν πνεύματι,
τὴν φρικτὴν δ' ἀνάστασιν
ἐαυτῷ, θεαυγείας θαύμασιν.

Ἄνωθεν τοὺς προφήτας
Ακαὶ κάτωθεν μαθητάς,
εἰς Θαβῶρ συνελκύσας,
τὴν ἑαυτοῦ θεότητα
Χριστὸς προῦπέδειξε
τοῦ σταυροῦ τοῦ πάθους τε,
εἰς προτύπωσιν τῆς ἐγέρσεως.

Οὔπω σταυρὸς καὶ πάθος,
καὶ λόγος περὶ αὐτῶν
τῷ Χριστῷ πρὸς τοὺς μύστας·
καὶ μετὰ τοῦτο ἄνοδος
εἰς ὄρος θαβώρειον
προσώπου τε ἄμειψις,
πρὸς ἐπίδειξιν θείας φύσεως.

Κόρης ἐξ ἀπειράνδρου,
γεννᾶται ὁ ἐκ Πατρὸς
πρὸ αἰώνων ἀμήτωρ·
καὶ τὴν βροτῶν ταπεινώσιν
εἰς θεϊαν κατάστασιν
ἀνυψῶν, προδείκνυσιν
θεαυγὲς τὸ οἰκεῖον πρόσωπον.

Ῥοδὴ γ'. Ὁ πήξας ἐπ' οὐδενός

Ὀς πάλαι τὴν τοῦ Θεοῦ
ιδεῖν οὐ δεδύνηται
δόξαν, νῦν κατεῖδεν οὐ προκαλύμματι,
τῇ πέτρᾳ κρυφθεὶς καὶ δι' ὀπῆς,
οὐδ' ἐκ τῶν ὀπισθίων,
ἀλλὰ ἐνώπιος γενόμενος
θεῖος Μωϋσῆς καὶ συνόμιλος.

Ἡ πέτρα τὸ τῆς σαρκὸς
τοῦ Λόγου ἦν πρόβλημα,
ἧς ἡ διαλάμπουσα
ὥσπερ δι' ὀπῆς ἐδηλοῦτο θέωσις·
ἡ τῶν ὀπισθίων δὲ σαφῶς
ὄφισ τὸ δεῖν τῷ λόγῳ
προσυπηνίττετο ἐφέπεσθαι
μηδ' ἀντοφθαλμεῖν τῇ θεότητι.

Τὸ τέθριππον Ἡλίου,
ἐν ᾧ ἐποχοῦμενος,
ὡς εἰς οὐρανὸν ἐωρᾶτο αἵρεσθαι,
ἀρετῶν τὸ ἔμπυρον δηλοῖ·
ᾧπερ ἐποχηθέντες,
συναναβαίημεν ἐφάμιλλα,
θείου φωτισμοῦ εἰς ἀπόλαυσιν.

Μορφοῦται τὸ καθ' ἡμᾶς
ἐκ Σοῦ, Μητροπάρθενε,
ὁ μὴ ἄρπαγμὸν ἐν μορφῇ θεότητος
τὴν Θεοῦ ἰσότητα, Χριστός,
θέμενος· καὶ ἐν ὄρει
νῦν ὑποφαίνει τὴν θεότητος
δόξαν, ἀμυδρῶς, ὡς εὐδόκησεν.

Ῥδὴ δ'. Τὴν θείαν ἐννοήσας σου

Ἡ θεία καὶ ἀπόρρητος ἔλλαμψις,
ἐν τῷ Θαβῶρ τοῦ Ἰησοῦ,
τὸ ἐνεργείας ἐδήλωσε
διεστηχὸς πρὸς οὐσίαν,
καθ' ὃ καὶ ὄρατὸς ὁ ἀόρατος.

Θεὸς τὸν ἐνεργοῦντα ἐνδείκνυται,
ἡ δὲ θεότης τὴν αὐτοῦ
τῆς ἐνεργείας ἐπίνοιαν,
καθ' ἣν φωτίζων, ὡς Λόγος,
ἐφάνης φωτισθεῖς, ὡσπερ ἄνθρωπος.

Ἐρρέτω φληναφῶν πᾶς κακόδοξος,
τῆς ἐνεργείας τὸ ταῦτὸν
πρὸς τὴν οὐσίαν ἐνσείων μοι,
τῆς ἀθεάτου οὐσίας
προσβλέπων τὴν ὀφθειῖσαν λαμπρότητα.

Θεοτοκίον

Λαμφάτω μοι τὸ φῶς τὸ ὑπέρλαμπρον,
τὸ τοῦ Υἱοῦ Σου καὶ Θεοῦ,
τὸν νοῦν, Παρθέने, φωτίζον μου,
πρὸς θεωρίαν τῆς θείας
ἐν ὄρει λαμπηδόνοσ καὶ μέθεξι

Ὁ τὸ ἀκατέργαστον τὸ τῆς οὐσίας μου
ἀρρήτως βλέπων καὶ πρὶν γενέσθαι,
τὴν ψυχὴν μου φώτισον
τὴν ἐσκοτισμένην,
Χριστέ, φωτὶ σῆς γνώσεως.

Ὁ ἀναβαλλόμενος φῶς ὡς ἰμάτιον,
φωτὶ αὐλῶ φωταγωγῶν με,
ὕλικὴν κατάφλεξον
μοχθηρίαν πᾶσαν,
Χριστέ, τὸν νοῦν καθαίρων μου.

Γῆθέν με ἀνάγαγε
ὕψος πρὸς ἔνθεον,
φῶς τοῦ ἰδεῖν Σου τὸ θεῖον, Λόγε,
ἐν φωτὶ καθάρσεως,
ὡς ἐν θαβωρείῳ,
αὐγαῖς φωτίζων γνώσεως.

Θεοτοκίον

Χαίροις, Μητροπάρθενε,
ὄν ἐσωμάτωσας,
δεδοξασμένην ἐν θαβωρείῳ
ἐγνωκυῖα φήναντα
μορφὴν τὴν ἰδίαν,
φωτὶ ἀρρήτου λάμψεως.

Ὡδὴ στ'. Μαινομένην κλύδωνι

Ἡ τῆς πέτρας δίοψις
τῆς τε θείας σχέπασις χειρὸς
τῷ Μωσεῖ, τὸ ἔνθεον καὶ πάγιον
τῆς θεωρίας ἡνικταί μοι οὐδ' ἄφετον.

Χαλινῶ ἐπέχεις μου
δεξιᾶς Σου, Δέσποτα, τὸν νοῦν,
θεωρίαν ἄμεμπτον παρέχων μοι,
ὡς Μωυσεῖ παρέσχες πάλαι αἰτήσαντι.

Κραταιούσθω πίστις μοι
καὶ διδόσθω λόγος τε καὶ νοῦς,
ἐν ἰσχύι θείου Σου βραχίονος,
ὡς ἀπλανῆς ἐγένοντό μοι ἡ γνῶσις Σου.

Θεοτοκίον

Φωτισθείην, Δέσποινα,
τῆς ψυχῆς τὰ ὄμματα, ἀγνή,
ὡς τὸ φῶς κατίδοιμι τὸ ἄυλον
τοῦ ἐν Θαβῶρ φωτὶ ἀπείρῳ ἀστράφαντος

ᾠδὴ ζ'. Ὁ ὑπερυψούμενος τῶν πατέρων

Γῆ καὶ τὰ οὐράνια
ἐπαξίως γέγηθε,
τῇ δόξῃ τοῦ κτίσαντος
νῦν ἐπαγγελλόμενα,
καθ' ἣν ὑπερηυγάσθη
ἀμαυρότης ἡ βροτεία.

Ορους ἡ ἀνάβασις
ἀπὸ γῆς ἐξίστησι
τοὺς μέλλοντας ἄπτεσθαι
τῶν θείων τῆς γνώσεως·
γενοίμην συμμερίτης
τῆς αὐτῶν ἐνθέου μοίρας.

Γῆθεν μὲν Ἀπόστολοι,
δυνάμεις δὲ ὑπερθεν,
τὸ ξένον ἐθαύμαζον
τοῦ λόγου μυστήριον,
βροτὸν Θεὸν ὁρῶντες,
ὑπερλάμποντα τὴν κτίσιν.

Ο ὑπὲρ κατάληψιν,
ἐξ ἀγνῶν αἱμάτων Σου,
γενόμενος ἄνθρωπος,
Θεός τε καὶ Κύριος
αὐτὸς μοι ἐπέγνωσται,
ἀμφότερον ὀφθεῖς μοι
ἐν Θαβώρ, ἀρρήτῳ τρόπῳ.

Ῥδὴ η΄. Σοὶ τῶ παντουργῶ

Μένειν ἐν Θαβώρ ἡγαπηκότες μύσται,
τῆς θείας λαμπρότητος τὴν ὠραιότητα,
πᾶσαν νικῶσαν τὴν αἴσθησιν, δηλοῦσιν,
ἧς ἀντιποιεῖσθαι, προδήλως παραινῶσιν.

Ἀνωθεν εἰς γῆν ὁ καταβάς ἀρρήτως,
ἐκ γῆς συνανέλκει με πρὸς τὰ οὐράνια,
φαίνων μοι τρόπους, καθ' οὓς ἀνελχυσθεῖην
καὶ συνδοξασθεῖην Αὐτῶ εἰς τοὺς αἰῶνας.

Τῶ ἐν τῶ Θαβώρ δεδοξασμένῳ Λόγῳ,
παγκόσμιον πλέκοντες χορεῖαν, μέλομεν·
πάντα τὰ ἔργα τὸν Κύριον ὑμνεῖτε
καὶ ὑπερουσιῶτε εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Θεοτοκίον

Θρόνος τοῦ Θεοῦ ἐναπεφάνθης, Κόρη,
ἀγκάλαις Σου φέρουσα τὸν πᾶσαν φέροντα
κτίσιν, τῆς δόξης τὸν Κύριον, ὃς ὥφθη
ἐν ὑπερουσίῳ φωτὶ ἐπὶ τοῦ ὄρους.

Ἰδίου ἄχρονον
Ἐκ φωτὸς ἀπαύγασμα, Χριστέ,
ἐν χρόνῳ τῇ σαρκὶ ἀνατεταλκός,
καὶ ταύτης τὴν ζόφωσιν
ὑπερφαῖ δείξας ἐν Θαβώρ,
ὄλον ἐθέωσας,
ὃ προσείληφας ἀνθρώπινον.

Ἰλαρὸν ἀπρόσιτον,
Ἰφῶς ἐκ φάους ἄδυτον, Χριστέ,
ιδόντες Σε, ὡς φῶς οὐχ ἡλιακόν,
ἀλλ' ὄλον ὑπέρφωτον,
ἀνατολῆς ὄρους ἀνασχόν,
Σοὶ φωτισθεῖήμεν,
Σοῦ φωτὸς μὴ ἀμοιρήσαντες.

Ὁρατός, ἀόρατε,
τῇ σαρκὶ τελέσας ἐν Θαβώρ,
τὸν ζόφον ἀναιρεῖς τὸν σωματικόν,
φωτὶ ἐξαστράπτοντι,
ὑπὲρ αὐγὴν τὴν ἡλιακὴν,
ὄπερ ἀπρόσιτον
ἐγνωκότες, Σὲ δοξάζομεν.

Θεοτοκίον

Υλικοῦ φρονήματος
ἐξελοῦ με, Δέσποινα ἀγνή,
ἢ ἄυλον υἷον ὕλη ἐν σαρκὸς
τεκοῦσα, τὸν σήμερον
ἐν τῷ Θαβώρ λάμψαντα φωτί,
ὕλης ἐπέκεινα,
καὶ τὴν ὕλην ὠραΐσαντα.

Τοῦ αὐτοῦ εἰς τὴν αὐτὴν ἑορτὴν κανὼν ἄλλος

Ἦχος Πλάγιος τοῦ δευτέρου

ᾠδὴ α'. Ὡς ἐν ἠπείρῳ πεζεύσας

Ὡς οὐρανόθεν κατέβης ἐπὶ τῆς γῆς,
ἀπὸ γῆς οὐράνια
ὑπερλάμπεις, Ἰησοῦ,
καὶ φωτίζεις ἅπασαν τὴν γῆν,
τοῦ Θαβῶρ ἐξανασχῶν ἄδυτος ἥλιος.

Ἰσως εἰκός, ἐν τῷ πάθει, τοὺς μαθητὰς
τὸν Χριστὸν ἀρνήσασθαι,
καθορῶντας ἐν σταυρῷ,
οἰομένους ἄνθρωπον φιλόν,
ὅπερ ἂν τοῦ μυστηρίου ἦν ἡ κένωσις.

Ὅπερ ἂν ἔπαθον δεινὸν οἱ μαθηταί,
τῆς Χριστοῦ θεότητος
μὴ φανείσης πρὸ σταυροῦ,
μὴ παθεῖν κεκώλυνται ἰδοῦ,
ἐκφανείσης ἐν Θαβῶρ αὐτῆς, ὡς ἔπρεπεν.

Θεοτοκίον

Τὴν διῖκνεῖσθαί Σου μέλλουσαν, ἀγαθή,
τῆς ῥομφαίας δύναμιν,
ἐν τοῦ πάθους τῷ καιρῷ,
ὁ υἱὸς ὁ Σὸς προαναιρεῖ,
ἐν Θαβῶρ Θεὸς ὀφθείς ὁ πάσχων ἄνθρωπος.

Ἡ δύναντ' ἄν οἱ μαθηταὶ
ἐν σταυρῷ μὴ ἀρνεῖσθαι τὸν Χριστόν, χωρὶς θεᾶς
τῆς ἐν ὄρει τῷ Θαβώρ,
ἐν τῇ δυνάμει αὐτοῦ·
ἀλλὰ τοῦτο ἦν τυραννικώτατον.

Ὁ ὑβία θέλει ἀγαθοὺς
ὁ Θεὸς ἡμᾶς εἶναι, ὅπερ ἦν ἄν τῶν πάντων,
τῇ προθέσει δὲ ψυχῆς
καὶ τῇ ἐν Λόγῳ ζωῇ,
ὅπερ σώζει τό γε αὐτεξούσιον.

Ἐ χρῆν συνάρασθαι βροτούς,
θεῖας οἰκονομίας τῷ σκοπῷ πρὸς τὸ τέλος·
διὰ τοῦτο λειτουργοὶ
ἐκ τῶν ἀνθρώπων, Χριστῷ
ἐκλεγέντες, τὰ Χριστοῦ μεμύηται.

Θεοτοκίον

Παρθένε, μήτερ τοῦ Θεοῦ,
μαθητῶν σὺν τριάδι, τὸν ὀφθέντα ἐν ὄρει,
σὺν δυάδι προφητῶν,
ἐκδυσωπεῖτε, ἡμᾶς
φωτισθῆναι βίον ἀνεπαίσχυντον.

Ῥδὴ δ'. Χριστός μου δύναμις

Ἐξ ὧν μεμύηται,
ἡμᾶς διδάσκοντες οἱ τοῦ λόγου αὐτόπται,
τὴν διδαχὴν αἵματι σφραγίζοντες,
ἅπερ κατεῖδον ἐν Θαβώρ,
ἐν Κυρίῳ ἐπιστώσαντο.

Κατεῖδον ἄνθρωπον,
Θεὸν ὑπέρθεον, τὸν Χριστόν, ἐν τῷ ὄρει
τῷ τῆς μορφῆς εἶδει ἀποκρύπτοντα

Μωσῆς Ἡλίας τε
συμπαρειστήκεισαν τῷ Χριστῷ συλλαλοῦντες
τὰ τοῦ σταυροῦ ἅπαντα μυστήρια·
οἷς καὶ νεφέλη φωτεινὴ
ἐπεσχίασε φωνήεσσα.

Θεοτοκίον

Φωνὴ διήχητο
νεφέλης ἔναρθρος, τὸν Χριστὸν ἡ δηλοῦσα
Υἱὸν Θεοῦ, ὄνπερ ἀπεκύησε
Κόρη Παρθένος πλὴν ἀνδρός,
ἐπελεύσει θείου Πνεύματος.

Ῥδὴ ε΄. Τῷ θείῳ φέγγει σου

Ἡ χῆ νεφέλης τῆς φωτεινῆς
συνηκολουθήκει προφητῶν
θείων ἡ ἀφάνισις ἄνωθεν,
τὴν «Υἱός μου οὗτος
ἐστὶν ὁ ἀγαπητὸς»
φωνὴν τῷ λειπομένῳ ἐπισφραγίζουσα.

Οργάνων ἔδει φωνητικῶν
τοῖς σωματικαῖς ταῖς ἀκοαῖς
μέλλουσι <τὸν> Λόγον εἰσδέχεσθαι·
διὰ τοῦτο ταῦτα
τελεῖ νεφέλη φωτός,
ἐκ θείας ἐπιπνοίας καὶ ὀργανώσεως.

Τὸ Πνεῦμα ἦν τὸ ἐκ τοῦ Θεοῦ,
δι' οὗ ἐνηχεῖτο ἡ φωνή,
νέφους <τοῦ> φωτὸς ὁμοιώματι·
τὸ γὰρ Πνεῦμα λόγον
μορφοῖ τοῖς ζῶσιν ἡμῖν,
ὀργάνοις ὁμοστίχοις ἀνακρουόμενον.

Τὸ θεῖον Πνεῦμά Σοι ἐπελθόν,
καὶ ἡ τοῦ Ὑψίστου ἀληθῶς
Σοὶ ἐπισκιάσασα δύναμις,
Σὲ μητέρα Λόγου
Θεοῦ, Παρθένε, τελεῖ,
τοῦ μεταμορφουμένου βροτεῖαν θέωσιν.

Ῥδὴ στ΄. Τοῦ βίου τὴν θάλασσαν

Νεφέλην γνοφόεσσαν
πᾶσαν πέφυκεν ὄραν,
ἡ δ' ἐν Θαβῶρ ὀφθεῖσα νῦν
φωτεινὴ ἐπεσκίασε καὶ λαμπρά·
οὐ γῆς γὰρ ἐξήτμισται,
οὐρανόθεν δὲ ὄντως καταπέπνευσται.

Ούσιας ταυτότητα
καὶ δυνάμεως ὁμοῦ
πρὸς τὸν Υἱὸν τοῦ Πνεύματος,
καὶ ἀμφοῖν πρὸς τὸν αἴτιον ἐμφανῶς,
νεφέλης τὸ ἔμφωτον
καὶ φωνῆεν ἐδήλου, ὡς ὁμότιμον.

Ἐλθέτω τὸ Πνεῦμά Σου,
σκηνωσάτω ἐν ἡμῖν,
καθαρισάτω σύμπαντος
μολυσμοῦ σωσάτω τε «πάντας» ἡμᾶς,
ὑμνοῦντας, φιλάνθρωπε,
εὐσεβῶς τὴν φρικτὴν Σου Μεταμόρφωσιν.

Θεοτοκίον

Ἀσπόρου συλλήψεως
ὑπὲρ φύσιν ὁ υἱός,
ὃς οὐ μητρὸς μὲν πρότερον,
οὐ πατρὸς δ' αὐθις ὕστερον ἐκ τεχθεῖς,

Ῥοδὴ ζ'. Δροσοβόλον μὲν

Εξαμείβεις εἶδος βρότειον,
φιλάνθρωπε Δέσποτα,
θεικὴν εἰς μορφὴν διϊκνούμενος,
ὁ Θεός, δι' ὅλης τῆς σαρκός,
καθ' ἔνωσιν ἄρρητον ἡμῖν,
οὐ μεθεκτῶς ἀλλ' ὀλικῶς,
ὅλος φῶς ὅλον τελῶν.

Οὐ σωμάτων ὄφει εἶδον Σου
τὴν ἄμειψιν, Κύριε,
τοῖς νοῶς δ' ὀφθαλμοῖς μαθηταὶ οἱ Σοί,
ἀμειφθέντων τούτοις ὀφθαλμῶν
πρὸς ἔνθεον ὄφιν, τοῦ βοᾶν·
εὐλογητὸς εἶ ὁ Θεός,
ὁ τῶν πατέρων ἡμῶν.

Μηδενὶ εἰπεῖν τὸ ὄραμα
ἐντέταλκε Κύριος
τοῖς σεπτοῖς μαθηταῖς πρὸ ἐγέρσεως,
μὴ τῶν προὔργου τι διαπεσόν,
λυμήνηταί τι τῶν τοῦ παντός,
ἀλλ' ἐκβοᾶν· εὐλογητὸς
ὁ τῶν ἀπάντων Θεός.

Θεοτοκίον

Μεμακάρισαι, Θεόνυμφε,
ἐν πάσαις, ὡς εἴρηκας,
γενεαῖς ἀληθῶς· ὁ υἱὸς Σου γὰρ
ἀπροσίτῳ ἤστραψε φωτὶ
καὶ πάντας ἐφώτισε βοᾶν·
εὐλογημένος ὁ καρπὸς
τῆς Σῆς κοιλίας, Ἄγνη.

Μαθηταὶ πρὸ τοῦ πάθους συνεῖχον ἃ θεέανται,
μετὰ πάθος δ' εἰς πᾶσαν γῆν περιήχησαν,
σάλπιγγός τε καὶ βροντῆς πάσης ὀξύτερον,
Σὲ ὑπερυφούντες, τὸν Κύριον τῆς δόξης.

Αἴσθητῶν ἀντιλήψεις ὄμματι σώματος,
νοητῶν δὲ τῇ γνώσει παρακεχώρηκεν
σώματος <--> σαφῶς πᾶσα ὀργάνωσις,
μόνων ἐνεργούντων τῶν νοερῶν ὀργάνων.

Τὸ πρηγὲς Ἀποστόλων σύμπασαν αἴσθησιν
ἐπαφεῖναι προτρέπει κάτω σὺν σώματι,
θείων δ' ἐννοιῶν μόνων ἀντιλαμβάνεσθαι
τοὺς ἐφιεμένους συνεῖναι τῷ Δεσπότῃ.

Θεοτοκίον

Ηεωρίας τελείας, Κόρη, ἀξίωσον,
αἰσθητῶν τῇ ἐκστάσει, Θεοχαρίτωτε,
ὅπως τῷ Χριστῷ αἰεὶ συμβασιλεύωμεν,
ζῶντες καὶ νοοῦντες αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Ῥοδὴ θ'. Θεὸν ἀνθρώποις ἰδεῖν ἀδύνατον

Αὐτὸν ἀνθρώποις ἰδεῖν ἀδύνατον,
τὸν τοῦ παντὸς
Δεσπότην, μόνω ζῶντας τῷ σώματι·
ἄλλ' ἐκστάσει σώματος ὁράται Θεός,
ὥσπερ ἐν θαβωρείῳ
τοῦτον τεθέαται
ἡ τῶν Ἀποστόλων ἐκλογή,
ὑπὲρ κατάληψιν.

Ἰδεῖν τὸ θεῖον, Χριστέ, Σοῦ πρόσωπον,
Ἰδὸς τοῖς Θεὸν
εἰδόσι καὶ δοξάζουσι μόνον Σε,
καὶ τὸν Σὸν γεννήτορα σὺν Πνεύματι Σῶ,
ἓνα Θεὸν τὰ τρία,
ὥσπερ τεθέαται
ἡ τῶν Ἀποστόλων ἐκλογή,
νοὸς τοῖς ὄμμασιν.

Ὁρᾷ ἡ ὄψις, ὄραν ὡς πέφυκε
τῶν μαθητῶν,
ἀλλ' εἶχον τὸν καθαίροντα ὄμματα,
πρὸς τὰ ὑπερκείμενα τὴν ὄψιν αὐτῶν·
ὄθεν καὶ ἐθεῶντο,
ἅπερ οὐ πέφυκεν
ὀφθαλμὸς ἀνθρώπων καθορᾶν,
ὡς ἀκατάληπτα.

Θεοτοκίον

Υλώδους πάσης, ἀγνή, παχύτητος
τοὺς τῆς ψυχῆς
ἀπάντων ὀφθαλμοὺς ἀποκάθαρσεν,
καὶ φωτὸς ἀξίωσον
τοῦ θεοῦ ὄραν
πάντας τὴν λαμπηδόνα·
ῶ φωτιζόμενοι,
τῷ ἐπουρανίῳ βασιλεῖ
συμβασιλεύσομεν.

Τοῦ αὐτοῦ εἰς τὴν αὐτὴν ἑορτὴν κανὼν ἄλλος

Ἦχος Βαρύς

Ῥοδὴ α'. Νεύσει σου πρὸς γεώδη

Εἶωθε τῶν μεγάλων
καὶ ὑπὲρ φύσιν πραγμάτων
προδιατυπώσεσι πιστοῦσθαι τὰ μυστήρια·
ὄθεν τοῦ πάθους προγράφει
πάθος ὁ Δεσπότης καὶ θεῖαν ἀνάστασιν.

Πρόγραμμα τῶν παθῶν τε
καὶ [τῆς] ἐκ νεκρῶν ἐπανόδου,
σὺν ταῖς προκηρύξεσι ταῖς ἄνωθεν ἐκ Πνεύματος,
αἱ τοῦ Δεσπότης πρὸς μύστας
ρήσεις τε καὶ πράξεις, ὧν καὶ Μεταμόρφωσις.

Ῥεῖλλον, ὡς εἰκός γε,
τῶν Ἀποστόλων τὸ στίφος,
Χριστοῦ ἀποτρέπεσθαι τοῦ πάθους τὸ μυστήριον·
ὄθεν προλέγων τὸ πάθος
τῇ Μεταμορφώσει, προγράφει τὴν ἔγερσιν.

Θεοτοχίον

Κήρυγμα τῆς τοῦ Λόγου
ὑπερφυοῦς καὶ ἀρρήτου
σαφῶς οὐσιώσεως, Παρθένου ἀποκύψις
καὶ μετὰ τόκον Παρθένου
πάλιν τηρουμένης, ὡς ἦν πρὶν γεννήσασθαι.

Αποτροπήν τὴν τῶν παθῶν
παραδεδήλωκε Πέτρος,
ἐπειπὼν τοῖς λόγοις τοῦ Χριστοῦ
οὕτως· ἰλεῶς Σοι, Κύριε,
ὅπερ δὴ εἶρηκας Αὐτός,
μήποτε [σοι] γένοιτο τοῦτο,
ἐξαποτρεπόμενος τὴν σταύρωσιν.

Ως μὴ εἰδὼς ἅπερ λαλεῖ,
σατανᾶ, ἤκουσε Πέτρος,
καὶ ὀπίσω ὑπαγε ἐμοῦ,
ὡς σκανδαλουργὸς ἐμοὶ γινόμενος·
θεῖον γὰρ φρόνημα αὐτῷ
μὴ ἐνυπάρχειν, ὁ Χριστὸς
φησί, τὰ ἀνθρώπων ὡς φρονήσαντι.

Ἦν ἂν φρονῶν τὰ τοῦ Θεοῦ
μὴ ἀποτρέπων τὸ πάθος,
τὸ βροτῷ σωτήριον παντί,
ἀλλὰ μὴ Χριστὸν ἀκούσας εἶπητε·
ἴσως ἐνόμισεν αὐτὸν
ἐξυποφεύγειν ἐθέλειν,
διὸ καὶ αὐτὸς φεύγειν προτρέπεται.

Θεοτοκίον

Προκαθιστῶν ὁ Ἰησοῦς
τοὺς μαθητὰς πρὸς τὸ πάθος,
μήδ' ἀξίους ἔφησεν αὐτοῦ
τοὺς ἀκολουθεῖν αὐτῷ μὴ θέλοντας,
νέκρωσιν φέροντας Αὐτοῦ·
θεογεννητορ, Σοὺς δούλους
τῆς τοῦ Σοῦ υἱοῦ μοίρας ἀξιώσον.

Προανελὼν ἅπαν δυσχερὲς
τῶν μαθητῶν ὁ Ἰησοῦς λοιπόν, ἑαυτοῦ
τῆς Θεότητος ἀπόδειξιν
ἐπιπραγματεύεται,
προῦποτυπῶν τὴν ἀνάστασιν.

Παραλαβὼν τρεῖς τῶν μαθητῶν
ὁ Ἰησοῦς σὺν ἑαυτῷ λοιπόν, ὑψηλὸν
εἰς ὄρος ἀναβέβηκεν,
ῶνπερ καὶ ἐνώπιον
τὴν αὐγὴν τὴν θείαν παρήνοιξεν.

Ο Ἰησοῦς μεταμορφωθείς,
τοῦ μὲν προσώπου τὴν αὐγὴν καὶ ἠλιακῆς
φωτεινότερον ἐξήστραφεν,
τὴν τῶν ἱματίων δὲ
καὶ χιόνος πλέον ἐλάμπρυνεν.

Θεοτοκίον

Τῆς Ἰησοῦ θείας καὶ φρικτῆς
οἰκονομίας, ἀγαθῆ, αὐτὴ φρυκτωρεῖς
τὸ ἀπόρρητον μυστήριον,
αὐτὸ ἐκ νηδύος σου
προδεικνῦσα φῶς τὸ ἀπρόσιτον.

Ῥδὴ ε'. Νύξ ἀφεγγῆς τοῖς ἀπίστοις

Ωφθη δυὰς Ἀποστόλοις σεπτοῖς
καὶ προφητῶν τῷ Χριστῷ παρεστηκυῖα, οἵτινες
σὺν Μωυσεῖ Ἠλίας ὑπῆρχον,
τὰ τῆς ἐξόδου συμφθεγγόμενοι.

Ισα Χριστῷ φθεγγομένων φρικτῶς
τῶν προφητῶν, μαθηταὶ θάμβει λοιπόν συνείχοντο,
καὶ διὰ τοῦτο σκηνὴν παρήνουν
κατασκευάσασθαι τρισάριθμον.

Τὰ τῶν σκηνῶν ἐξ ἀγνοίας πολλῆς,
ὄλ' ἀληθῆ μαθηταῖς ἐπενοεῖτο δήπουθεν·
οὐ γὰρ ἦν ἔτι ἐντελεστέρου
ἢ μαθητῶν τριάς φρονήματος.

Θεοτοκίον

Πρὸς ἐντελῆ τῶν δεόντων ἡμᾶς
καὶ ἀληθῶς ἀπλανῆ, Θεογεννητορ, ἅπαντας
χειραγωγοῦσα φωτὸς ἀκτίνα,
γαλήνη βίου ἐγκαθόρμισον.

Ῥδὴ στ'. Ναυτιῶν τῷ σάλῳ

Φωτεινὴ νεφέλη
καὶ φωνητικὴ ἐφηπλώθη
ἐν ὄρει, σκιάζουσα τοὺς προφήτας,
τοῖς δ' Ἀποστόλων ὡσὶν ἐπιπέμπουσα
περὶ τοῦ Χριστοῦ φωνήν, τὴν “οὔτος
ὁ ἀγαπητός μου Υἱός, οὐ ἀκούετε”.

Ἡ φωνὴ νεφέλης
καὶ τὸ φωτεινὸν τῆς ἀκτίνος,
οὐκ ἦχος (ἦν) πνεύματος θερμότερου,
ἀστραπηφόρον αὐγὴν ἀποπέμποντος,
ἀλλ' ἐμφανῶς φωνὴ ὄργάνου
ἀνθρωπινομόρφου, ὀργανώσει πνεύματος.

Προφητῶν ἡ κρύψις
καὶ τὸ τῆς φωνῆς διὰ νέφους,
Χριστῷ ἐνεσφράγισε τὴν πατρῶαν
πνευματοφόρῳ φθογγῇ ἀνακήρυξιν,
ἐξ ἧς ἡ Τριάς ἡμῖν ἐγνώσθη,
ἐκ θεοσημάντου ἐναργῶς φωνήσεως.

Τοῦ Θεοῦ τὸ Πνεῦμα
τὸ ἐπεισελθόν Σοι, Παρθένε,
τοῦ Λόγου εἰς σάρκωσιν, καὶ ἐν ὄρει
ἐπισφραγίσαν Αὐτῷ τὴν υἰότητα,
ἐγκατασκηνοῦν ἡμῖν διδόντω
τῶν θανατηφόρων μολυσμῶν ἀπόνηψιν.

ᾠδὴ ζ'. Κάμινον παῖδες

Δέος συνέσχε τοῦ Λόγου τοὺς μύστας,
τῷ παραδόξῳ τῆς ὄψεως,
καὶ κατὰ γῆς ἑαυτοὺς ἐναπέριψαν,
ὑπερεκπληττόμενοι
τοῦ ὀφθέντος ἐν δόξῃ τὴν ἀλλοίωσιν.

᾽Οψις οὐ φέρει βροτῶν τὴν ἀκτίνα
τοῦ θεϊκοῦ ἀπαυγάσματος·
ὄθεν τριάς Ἀποστόλων, μὴ σθένουσα
τὸν Μεταμορφούμενον
καθορᾶν ἀτενῶς, πρηνῆς ἐκλίνετο.

Γῆ τὸ γεῶδες ἐδόθη τοῖς μύσταις,
τῷ δ' οὐρανίῳ τὸ ἔνθεον,
τὸ τοῦ νοὸς συνανῆρτο τῷ φαίνοντι,
τῆς ὑπερουσίου <->
<-> ἀκτῖνος ἀύγην ὑπερουράνιον.

Θεοτοκίον

᾽Ον ἐν γαστρὶ Σου συνέλαβες Λόγον,
ὁμοιωθέντα Σοι, ἄχραντε,
δίχα τροπῆς αὐτὸς νῦν, ὃ προσείληφεν,
εἰς τὸ καθομοίωσιν
ἐπανάγει, Θεὸς ὀφθεις καὶ ἄνθρωπος.

Μήπως τῷ φρικτῷ καὶ ξενίζοντι τῆς θεᾶς
πάθος δεινόν τι γένηται
τῇ ἐκλογῇ τῶν Ἀποστόλων, Χριστὸς
τὸ δέος φθάνει ἀναιρῶν,
ἐπαφῇ τῇ τῶν χειρῶν καὶ τῷ μὴ δέδितε·
ἀλλ' ἐγερθέντες, ὃν ἴδετε ὑμνεῖτε
ἐν τῷ θαβωρείῳ, Χριστόν, Θεὸν ἀπάντων.

Αῖρεται ταχὺ Ἀποστόλων ἅπαν δέος,
καὶ ὀφθαλμοὺς ἐπάραντες,
οὐ Μωυσῆν οὐδὲ Ἥλιαν εἶδον,
Χριστὸν δὲ μόνον ἐμφανῶς,
ἀπροσίτῳ ἀστραπῇ θεϊκῶς λάμποντα·
ὃν καὶ θαρρούντως, ὡς Κύριον ἀπάντων
ἀνυμνολογοῦσιν, εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Τὶ τὸ ἐφεξῆς ἐνετείλατο τοῖς μύσταις
λέγων Χριστός· μὴ εἴπητε,
πρὶν ὁ ἀνθρώπου ἐκ νεκρῶν ἐγερθῆ
Υἱός, μηδέν γε μηδενί,
ᾧν τεθέασθε νυνί, ἑαυτοῖς μέλποντες·
πάντα τὰ ἔργα [Κυρίου] τὸν Κύριον ὑμνεῖτε
καὶ ὑπερυφῶτε εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Θεοτοχίον

Ἡέσει με Θεὸν ἐκτελῶν Θεός, ὁ φύσει
Σοῦ ἐκ τεχθεῖς, ἐξήμειψε
τὴν ἀνθρωπίνην ἀμαυρότητα νῦν
εἰς θεῖαν αἴγλην, ἀγαθή,
ἦν ἐν ὄρει τῷ Θαβῶρ μαθηταῖς ἔδειξεν,
τούτοις προφαίνων ὡς λάμπουσιν οἱ θείως
νῦν βεβιωκότες ἐσχάτη ἐν ἡμέρᾳ.

Απορραγέντες τῆς ὕλης, ἀύλως ζήσωμεν,
ὡς ἐν ἀύλῳ ὀράσει ἄυλον ἴδωμεν
φάος, εἰς ἄυλον ἐκλάμπον κατοικίαν
τῆς θείας κληρουχίας,
ἀύλῳ τοῦ ὀφθέντος
ἐν φωτὶ καὶ κόσμον φωτίσαντος.

Ιδε Θαβῶρ οὐρανίῳ δόξῃ τετίμηται·
Ὦν γὰρ οὐ δύναται κύτος στέγειν οὐράνιον,
τοῦτον ἐδέξατο ἐν νώτοις τοῖς ἰδίοις,
ὡς θρόνος Θεοῦ δόξης,
ἐνθα μετημφιάσθη
ἡ βροτεία σὰρξ φῶς ἱμάτιον.

Οφωτισμὸς τῶν ἐν σκότει, φωταγωγήσον,
τῶν ἐντολῶν σου λαμπηδόνι πάντας, φιλάνθρωπε,
λῆξιν εἰς πάμφωτον τῆς θείας βασιλείας
μονάς τε τὰς πατρώας,
τοὺς πίστει ἀνυμνοῦντας
τῆς μορφῆς τῆς Σῆς τὸ ὑπέρφωτον.

Θεοτοκίον

Υπὲρ ἡμῶν ἐσαρκώθη ἐκ Σοῦ, πανάμωμε,
ὁ ποιητῆς τῶν ἀπάντων, Λόγος ὁ ἄναρχος,
ὃς ἀνεβάλετο ἐν ὄρει φῶς, χιτῶνα
μορφῆς ἀκαταλήπτου,
φωτὶ περικαλύπτων
τοὺς ἐν πίστει Σε μεγαλύνοντας.

ΚΑΝΩΝ Δ' ἘΣΤΙΝ Αὐτὴν Φρικτὴ
μεταμόρφωσιν τῶν παντοκρά-
τορος μεγάλου θ̅ν̅ ἡ̅ς̅ ἑ̅ς̅ ἡ̅μ̅ ἰ̅η̅
φ̅ρ̅ ἀ̅κ̅ρ̅ τ̅η̅ς̅: ἀ̅να̅ ξ̅ χ̅ρ̅ι̅σ̅τ̅ ἡ̅ μ̅ ἰ̅ ἡ̅
γαβριήλου: ἡ̅χ̅ Δ'. ὦ. α'. ἀνοίξω:~

Κανὼν τέταρτος εἰς τὴν αὐτὴν φρικτὴν
Μεταμόρφωσιν τοῦ Παντοκράτορος μεγάλου Θεοῦ καὶ
Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, φέρων ἀκροστιχίδα τήνδε:
ἄναξ Χριστέ μου, πόρε μοι φᾶος, Γαβριήλου.

Ἦχος Τέταρτος

Ῥοδὴ α'. Ἀνοίξω τὸ στόμα μου

Ανέβη ὁ πλάστης μου,
ἐπὶ τὸ ὄρος τὸ ἅγιον,
καὶ φῶς περιήστραφεν, ὅπως φωτίσῃ με,
τὸν πλανώμενον εἰς ὄρη καὶ βουνούς τε·
καὶ βλέψας ἀνέδραμον
πρὸς τὸν ποθούμενον.

Νεῶσαι βουλόμενος,
παλαιωθέντα με πταίσματι,
καὶ φῶς περιήστραφεν ὁ πάλαι πλάσας με,
τοῦ βαδίζοντος εἰς βάραθρα καὶ λόφους·
καὶ βλέψας ἀνέδραμον
πρὸς τὸν ποθούμενον.

Ανῆψεν, ὡς γέγραπται
www.tezaurilurgic.ro
ἐπὶ τὸ ὄρος τὸ ἅγιον,

καὶ φῶς φωτὶ ἤμειψεν ὁ τοῦ φωτὸς παροχεύς
τὴν ὑπέρφωτον ἀκήρατόν τε σάρκα·
καὶ βλέψας ἀνέδραμον
πρὸς τὸν ποθούμενον.

Θεοτοκίον

Ενίζοντα ῥήματα
ὁ Γαβριήλ Σοι προσέφερεν,
καὶ σκήνωσιν πνεύματος σαφῶς ἐμήνυσεν,
καὶ τὴν γέννησιν τοῦ τικτομένου εἶπεν·
καὶ βλέψας ἀνύμνησας
Σὺ τὸν ποθούμενον.

Ῥδὴ γ'. Οὐκ ἐν σοφίᾳ καὶ δυνάμει

Χειρὸς με ῥῦσαι
τοῦ βροτοκτόνου καὶ πλάνου κρατούμενον,
ἐπανῆλθες ἐν Θαβώρ,
περιβαλὼν με φωτὶ θεϊκῶ·
διό Σε ἀνύμνησα,
μόνε Φιλάνθρωπε.

Ρῆσις ἡ θεία
τοῦ βασιλέως καὶ ψάλτου πεπλήρωται·
ἡλλοιώθη θαυμαστῶς
ἡ δεξιὰ Σου, Σοφία Θεοῦ·
διό Σε ἀνύμνησα,
μόνε Φιλάνθρωπε.

Τὸν ἐμμέσας
ὁ δολιόφρων καὶ πλάνος με ἔφθειρεν·
ἀλλὰ Σὺ ἐν τῷ Θαβώρ,
περιβαλὼν με φωτὶ θεϊκῶ·
διό Σε ἀνύμνησα,
μόνε Φιλάνθρωπε.

Σὲ οἱ προφῆται
γενησομένην μητέρα προήγγειλαν,
καὶ δοχεῖον θαυμαστὸν
τῆς πανενδόξου σοφίας Θεοῦ·
διό Σε ἀνύμνησα,
μόνη Πανάχραντε.

Ῥοδὴ δ'. Ὁ καθημέμος ἐν δόξῃ

Τοὺς ἰσάριθμους τριάδος,
μαθητῶν τοὺς ἀκρέμονας,
ἐν Θαβῶρ τῷ θείῳ,
φέρει Ἰησοῦς ὁ ὑπέρθεος,
τὴν λαμπρότητ' ἀστράφας τῆς θεότητος·
καὶ ἀνύμνησαν· δόξα,
Χριστέ, τῇ δυνάμει Σου.

Ἐκ τῶν ζώντων διφρελάτης,
καὶ δυσείμων καλούμενος,
ἐκ τερμάτων ζόφου
θαῦμα φοβερὸν καὶ ἐξάκουστον
τῇ ἀκηράτῳ λαμπάδι ἐνητένιζον,
ἀγαλλόμενοι· δόξα,
Χριστέ, τῇ δυνάμει Σου.

Μαθητῶν ἀκρότης, Πέτρος,
ἐπεμνήσθη καλύβεισι,
ὡς ἐν λίμνῃ πάλαι
ἔπηξεν ἰχθύας ζωγρούμενος,
μὴ εἰδῶς ὁ ἐλάλη, ὡσπερ γέγραπται·
ἀλλ' ἐκραύγασε· δόξα,
Χριστέ, τῇ δυνάμει Σου.

Ο προφήτης ὄρος μέγα,
ἐξ οὗ λίθος ἀνέθωρε
θαυμαστός, ἐπέγνω,
Κόρη ἀπειρόγαμε, ἄσπιλε·
τῇ ἀοράτῳ χειρὶ Σου με ἔγειρον,
τοῦ κραυγάζειν Σοι· χαῖρε
ὄρος τὸ δασὺ καὶ κατάσκιον.

ᾠδὴ ε΄. Σὺ, Κύριέ μου, φῶς

Υμνοῦμέν Σου, Χριστέ,
τὴν φρικτὴν Μεταμόρφωσιν,
ἣν ἔδειξας ἐν τῷ ὄρει
τοῖς σεπτοῖς μαθηταῖς Σου,
καὶ βλέψαντες ἐπίστευσαν.

Προέφης, ἀγαθέ,
μαθηταῖς τὰ παθήματα,
ἃ ἔμελλες ὑπομεῖναι
εἰς πόλιν τὴν ἁγίαν·
καὶ βλέψαντες ἐπίστευσαν.

Οὶ μύσται Σου, Χριστέ,
τὴν νεφέλην ὡς ἔδρακον,
ἐπήκουσαν πατρικὴν τε
τὴν Σὲ μαρτυρουμένην,
καὶ βλέψαντες ἐπίστευσαν.

Θεοτοκίον

Ρημάτων ξενικῶν
ἀρχαγγέλου ὡς ἤκουσας,
Πνεῦμα ἅγιον ἐπεισῆλθεν
καὶ ὑφίστου πανφρουρία
ἐν Σοὶ ἐπανεπαύσατο.

Εβόησε προτυπῶν
τὴν ταφὴν τὴν τριήμερον,
ὡς προφήτης, ὁ Κηφᾶς
ἐν τῷ ὄρει, δεόμενος
τρεις σκηνάς τοῦ πῆξιαι·
Ἰησοῦ βασιλεῦ τῶν δυνάμεων.

Μακάριε, μελουργέ,
τὴν φωνὴν τὴν τρισμάκαρον,
ὡς προφήτης θαυμαστός,
ἐν τῷ ψάλλειν ἐβόησας·
ἐν φωτὶ φῶς ἔθου,
Ἰησοῦ βασιλεῦ τῶν δυνάμεων.

Οἱ ἔνδοξοι μαθηταί,
τὴν φωνὴν ὡς ἀκήκουσαν
ἐκ νεφέλης, θαυμαστῶς
ἐν τῷ ὄρει ἐβόησαν·
ἐκ βροντῆς, φεῦ! σῶσον,
Ἰησοῦ βασιλεῦ τῶν δυνάμεων.

Θεοτοκίον

Ιούδα, Σὲ προφητῶν
ἢ ἀρχὴ ἢ τρισμάκαρος,
ὡς προβλέπων, ἐπαινεῖ,
ἐν τῷ τίκτειν τὴν ἄφθορον,
ὡς σπορὰν μὴ γνοῦσαν,
Ἰησοῦν βασιλέα καὶ Κύριον.

Ῥοδὴ ζ'. Ἐν τῇ καμίνῳ ἀβραμιαῖοι παῖδες

Φέρων ἐν ὄρει
λελαμπρυσμένους νοῦν τε καὶ τὴν ψυχὴν,
νόσφι τῆς ἐννάδος, ἀναξ, καὶ τοῦ δεινοῦ·

καὶ θαμβούμενοι ἐκραύγαζον
δεδοξασμένος εἶ,
ἐν τῷ φωτὶ τῆς δόξης Σου, Κύριε.

Ἄρμα τὸν ζῆλον
ἔμπεπλησμένον φέρει πρὸς οὐρανόν,
νῦν δὲ ἄνευ ἵππων ἔδραμεν ἐν Θαβώρ·
καὶ θαμβούμενος ἐκραύγασε·
δεδοξασμένος εἶ,
ἐν τῷ φωτὶ τῆς δόξης Σου, Κύριε.

Ὀκορῶν ῥύστης,
εἰς Περσεφόνης κόρης δόμους μολεῖ,
ἄνω τόνδ' ἐξάγει ἄναξ ἐν τῷ Θαβώρ·
καὶ κορούμενος ἐκραύγασε·
δεδοξασμένος εἶ,
ἐν τῷ φωτὶ τῆς δόξης Σου, Κύριε.

Θεοτοκίον

Σὲ οἱ προφῆται
γενησομένην οἴκημα τοῦ Θεοῦ
πάντες ἀνεβόων μαλλον· οἱ τῆς φλογὸς
μὴ πτοούμενοι ἐκραύγαζον·
δεδοξασμένη Σὺ
ἐν γυναιξί, Πανάχραντε δέσποινα.

Ῥδὴ η'. Λυτρωτὰ τοῦ παντὸς

Γαλιλαία ἐθνῶν καὶ Καισάρεια,
ἐν Θαβώρ δεῦτε ἴδετε θέαμα,
τὸν φωτουργέτην λάμποντα
καὶ διδάσκοντα μέλπειν·
πάντα τὰ ἔργα
εὐλογεῖτε, ὑμνεῖτε τὸν Κύριον.

Αναβάντες εἰς ὄρος τὸ ἅγιον
www.tezaufiturgic.ro
σὺν Μωσῇ καὶ Ἡλίᾳ θεάσασθε
τὸν φωτουργέτην λάμποντα
καὶ διδάσκοντα μέλπειν·
πάντα τὰ ἔργα
εὐλογεῖτε, ὑμνεῖτε τὸν Κύριον.

Βηματίσας ἐξ ἄδου βραδύγλωσσος,
ἐν Θαβῶρ ἔστη καὶ εἶδε τεράστιον
τὸν φωτουργέτην λάμποντα
καὶ διδάσκοντα μέλπειν·
πάντα τὰ ἔργα
εὐλογεῖτε, ὑμνεῖτε τὸν Κύριον.

Ρειθροτόμε σισύραν ἀπέδωκας·
ἐν Θαβῶρ τί μολεῖς τοῦ θεάσασθαι
τὸν φωτουργέτην λάμποντα
καὶ διδάσκοντα μέλπειν·
πάντα τὰ ἔργα
εὐλογεῖτε, ὑμνεῖτε τὸν Κύριον;

Θεοτοκίον

Ιακῶβ ὁ γενέτης τῶν δώδεκα,
ἀπὸ γῆς Σε εἰς πόλον, ὡς κλίμακα,
τὴν καλλονὴν τεθέαται
καὶ ἐβόησε λέγων·
πάντα τὰ ἔργα,
εὐλογεῖτε, ὑμνεῖτε τὴν ἄχραντον.

Ῥδὴ θ'. Ἄπας γηγενῆς

Ηλθον ἡ τριάς
εἰς ὄρος τὸ ἅγιον,
οἱ Ζεβεδαίου υἱοί,
μέτοχοι γενόμενοι
τοῦ πάλ' ἐν λίμνῃ τούτους καλέσαντος,

καὶ φοβερῶς ἀκήνησαν
www.tezauriliturgic.ro
τοῦ Παντοκράτορος ἐκβοῶντος·
οὗτος ὁ ὀρώμενος,
ἐν ἐμοὶ συνεδρεῦει ἀπέραντα.

Λάμψας ἐν Θαβῶρ
ὁ ὅλος λαμπόμενος,
ὅπως φωτίση με
ὅλον ἀμαυρούμενον
εἰς σκότος ἄδου καὶ κρημνιζόμενον,
καὶ τὴν φαιδρὰν μου οἴκησιν,
θεοτίμητον Ἐδὲμ τὴν θείαν,
δώσει μὴ πτοούμενον
διαμένειν με πάλιν ἀπέραντα.

Ολος φωτισμὸς
ἐφάνη ὁ Κύριος
μεταμορφούμενος,
ἀεὶ διαλάμπων δὲ
ἀύλων νόων φύσιν τὴν φάλλουσαν
τὴν φοβερὰν ἀνύμνησιν
τοῦ Παντοκράτορος, τὴν βοῶσαν·
ἄναξ τρισυπόστατε,
περιφρούρει τὸν κόσμον ἀπέραντα.

Θεοτοχίον

Υδωρ ποταμῶν
ἀρχέσαι μοι, Δέσποινα,
δακρυμετρούμενον,
ἐπατονιζέτω δὲ
γαιώχου ρεῖθρον φύσις ἡ ἄπλετος
τὴν ῥυπαρὰν διάνοιαν
ἐμοῦ τοῦ τάλανος· καὶ βοάτω
Νεῖλος ὁ καλλίρειθρος·
σὲ οὐ σμήχω ἀεὶ ῥυπαρώτατε.

Κανὼν ὄγδοος εἰς τὴν αὐτὴν φρικτὴν
Μεταμόρφωσιν τοῦ Παντοκράτορος
μεγάλου Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ,
φέρων ἀκροστιχίδα τήνδε:
Κ' αὖθις ἐς χάος, πόρε μοι φάος, Γαβριήλου

Ἦχος Πλάγιος τοῦ τετάρτου

Ῥοδὴ α'. Ὑγρὰν διοδεύσας

Κλεῖζεται ὄρος κλυτὸν Θαβώρ,
καὶ τὴν ἐθαλίαν ζωφουργίαν διαφυγόν,
ὁ ἀμφοθεάτης ἀνεβόα·
τῷ λυτρωτῇ καὶ Θεῷ ἡμῶν ἄσωμεν.

Ἀερμῶν τὸ ὄρος καὶ τὸ Θαβώρ,
ὁ τὴν ἀμαρτίαν κ' ἀνομίαν διαγγελῶν,
ἀγαλλιασθῆναι ἀνεβόα·
τῷ λυτρωτῇ καὶ Θεῷ ἡμῶν ἄσωμεν.

Υδάτων τὰ ὄρη Σὺ ἐκ τῶν Σῶν
καὶ τὴν βροτοτρόφων παγκαρπίαν ἀεὶ ὑόν,
ὁ ὕδατοκράτης ἀνεβόα·
τῷ λυτρωτῇ καὶ Θεῷ ἡμῶν ἄσωμεν.

Θεοτοκίον

Θεὸν ἢ τεκοῦσα ὑπερφυῶς,
Σὺ τὸν μακρυνθέντα ἐκ τῆς μάνδρας τοῦ Σοῦ Υἱοῦ
συνάγαγε, Κόρη, διὰ οἴκτον,
ὡς λυτρωτὴν καὶ φιλόανθρωπον τέξασα.

Ἰδέ μου τὴν ζόφωσιν
τοῦ προστρέχοντός Σοι, Κύριε,
ιδὲ τὸν νοῦν τὸν ἐσκοτισμένον,
ἐν Θαβῶρ ἀλλοιούμενος.

Σὺ εἶ ἡ λαμπρότης μου
τοῦ προστρέχοντός Σοι, Κύριε,
Σὺ εἶ τὸ φῶς τὸ πεφιλημένον,
ἐν Θαβῶρ ἀλλοιούμενος.

Ἐξέστησαν ἄγγελοι
οὐρανοβάμονες, Κύριε,
ὅτε φωτὶ φῶς περιεβάλλου,
ἐν Θαβῶρ ἀλλοιούμενος.

Θεοτοκίον

Σὺ εἶ τὸ στερέωμα
ἐμοῦ τοῦ τάλανος, Δέσποινα,
Σὺ με εἰς φῶς φέρε, σκοτισθέντα
καὶ δεινῶς ἀλλοιούμενον.

Ῥοδὴ δ'. Εἰσακήκοα, Κύριε

Χαρᾶ χαίρουσιν ἄγγελοι
ἐπὶ τῇ ἐνδόξῳ Μεταμορφώσει Σου,
θαυμαζόμενοι τὰ ἔργα Σου
καὶ τὴν λαμπηδόνα τοῦ ἐνδύματος.

Ἀποροῦσιν Ἀπόστολοι
ἐπὶ τῇ ἐνδόξῳ Μεταμορφώσει Σου,
θαυμαζόμενοι τὰ ἔργα Σου
καὶ τὴν λαμπηδόνα τοῦ ἐνδύματος.

Οἱ προφήται ἀγαλλονται
ἐπὶ τῇ ἐνδόξῳ Μεταμορφώσει Σου,
θαυμαζόμενοι τὰ ἔργα Σου
καὶ τὴν λαμπηδόνα τοῦ ἐνδύματος.

Θεοτοκίον

Σὺ ψυχῆς μου ἀγλαίσμα,
ἢ τὸν φωτοδότην τεκοῦσα Κύριον,
μὴ ἐάσης με τὸν δείλαιον
εἰς πυθμένα ἄδου, Κόρη Δέσποινα.

Ῥδὴ ε΄. Ὅρθρίζοντες, βοῶμεν σοι

Πυρὸς τοῦ αἰωνίζοντος,
Κύριε, σῶσον ἡμᾶς·
Σὺ γὰρ εἶ Θεὸς ἡμῶν,
ἐκτός Σου ἄλλον οὐκ οἶδαμεν.

Ο Πέτρος ἐπεβόα Σοι,
Κύριε, σῶσον ἡμᾶς·
Σὺ γὰρ εἶ Θεὸς ἡμῶν,
ἐκτός Σου ἄλλον οὐκ οἶδαμεν.

Ρωννύμενοι βοῶμεν Σοι,
Κύριε, σῶσον ἡμᾶς·
Σὺ γὰρ εἶ Θεὸς ἡμῶν,
ἐκτός Σου ἄλλον οὐκ οἶδαμεν.

Θεοτοκίον

Ελέησον, βοῶμέν Σοι,
Δέσποινα, σῶσον ἡμᾶς·
Σὺ γὰρ εἶ τὸ φῶς ἡμῶν,
ἐκτός Σου ἄλλην οὐκ οἶδαμεν.

Μή φέροντες καθορᾶν
οἱ μύσται σου τὴν λαμπρότητα,
ἐπέδωκαν ἑαυτοὺς
τὸ ἔδαφος ἐκπληττόμενοι·
καὶ Πέτρος ἐβόησε
τρεῖς σκηνάς τοῦ πῆξαι,
μὴ εἰδῶς ὃ ἀπεφθέγγετο.

Οβλέφας ἐν τῷ Σινᾶ
θεοῦ τὴν δόξαν σκεπόμενος,
καὶ ἐν Θαβῶρ τῷ λαμπρῷ
τὸν Πέτρον ἀκήκοεν
τρανῶς ἐκβοήσαντα
τρεῖς σκηνάς τοῦ πῆξαι,
μὴ εἰδῶς ὃ ἀπεφθέγγετο

Ιάκωβος ὁ κλεινὸς
καὶ Ἰωάννης κωφεύοντες
ἐπέδωκαν ἑαυτοὺς
τὸ ἔδαφος ἐκπληττόμενοι·
καὶ Πέτρος ἐβόησε
τρεῖς σκηνάς τοῦ πῆξαι,
μὴ εἰδῶς ὃ ἀπεφθέγγετο.

Θεοτοκίον

Φανεῖσα ἀγγελικῶν
ταγμάτων, Κόρη, ἀσύγκριτος,
καὶ ἐκ πασῶν γενεῶν
ἐκλελεγμένη, Πανάχραντε,
Θεοῦ εἰς κατοίκησιν
τοῦ ἐκ Σοῦ τεχθέντος,
ἀνεκφράστως ὡς ἠυδόκησεν.

Ἄνω ὁ Πέτρος ἐν τῷ ὄρει,
κατεπάτησε τὸ δέος θαρσαλέως
καὶ πρὸς ὕμνον ἡμᾶς μετέβαλε βοῶντας·
εὐλογητὸς εἶ, Κύριε,
ὁ Θεός, εἰς τοὺς αἰῶνας.

Οἶδας Σωτήρ μου τὰ ἐν ἄδου,
κατεμήνυσας προφήτην θαρσαλέως,
καὶ πρὸς ὕμνον ἡμᾶς μετέβαλες βοῶντας·
εὐλογητὸς εἶ, Κύριε,
ὁ Θεός, εἰς τοὺς αἰῶνας.

Σίμων ἐν ὄρει τῷ ἁγίῳ
ἀνεβόα σκηναὶς τοῦ πῆξαι·
καὶ πρὸς ὕμνον ἡμᾶς μετέβαλε βοῶντας·
εὐλογητὸς εἶ, Κύριε,
ὁ Θεός, εἰς τοὺς αἰῶνας.

Θεοτοχίον

Γέγονας οἶκημα, Παρθένε,
τοῦ τὰ πάντα τεκτήναντος βουλήσει·
καὶ πρὸς ὕμνον ἡμᾶς μετέβαλες βοῶντας·
εὐλογητὸς εἶ, Κύριε,
ὁ Θεός, εἰς τοὺς αἰῶνας.

ᾠδὴ η'. Τὸν βασιλέα τῶν οὐρανῶν

Ἄνωεραὶ στρατιαὶ ὄν ὑμνοῦσιν
ἐν Θαβῶρ λαμπρυνθέντα,
ὕμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε
εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Βυλοβαταὶ στρατιαὶ ἐν ἡμίταις
ἐν Θαβῶρ λαμπρυνθέντα,
ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε
εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Ραβδοκλινῶς Μωυσῆς ὄν ἀνύμνει
ἐν Θαβῶρ λαμπρυνθέντα,
ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε
εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Θεοτοκίον

Τερότεραί Σε στρατιαὶ ἀνυμνοῦσιν
καὶ βροτῶν γενεαὶ Σε
γεραίρουν καὶ δοξολογοῦσιν,
Κόρη, εἰς τοὺς αἰῶνας.

ᾠδὴ θ'. Κυρίως Θεοτόκον Σε ὁμολογοῦμεν

Ηλίου λαμπηδόνες, μὴ ἀντοφθαλμῆσαι
Σὲ τοῦ παντὸς φωτουργέτην ἐκλάμποντα,
συναπεστέλλοντο φόβῳ·
δόξα τῷ κράτει Σου.

Λαλῶν ὁ διφρελάτης, μὴ ἑναποκρύφας
τὰ παρὰ Σοῦ τελεσθέντα τεράστια,
καὶ ἀπεβόησε μέγα·
δόξα τῷ κράτει Σου.

Ο Πέτρος σὺν τοῖς ἄλλοις, μὴ ἀντοφθαλμῆσαι
τὰ παρὰ Σοῦ ἐκπεμπόμενα αὐγάσματα,
ἑναπεκρύπτοντο φόβῳ·
δόξα τῷ κράτει Σου.

Θεοτοκίον

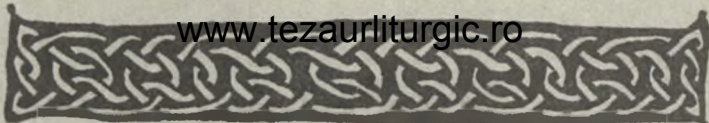
Υμνῶ Σε, Θεοτόκε, Σὲ ἀκαταπαύστως,
ὁ διὰ Σοῦ σεσωσμένος, Παρθένε ἀγνή,
καὶ μεγαλύνω Σε φόβῳ,
Κόρη πανάχραντε.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

κατόνθ' εἰς τὴν τὴν χυμδαμόρφω· πικρὴν
τὴν ὑπὸ ματθαίου τοῦ καμαριώτου· οὐκ ἔστι νόμος
ἐφ' ἧς τῶν κατόνθ' ἐκ τῆς ἀκριβοῦς χιθιδι τῆς
οὐδὲ κεν ἐν τῶν ὡδ'· ἰχθῦα, ὡα, χιθιδι

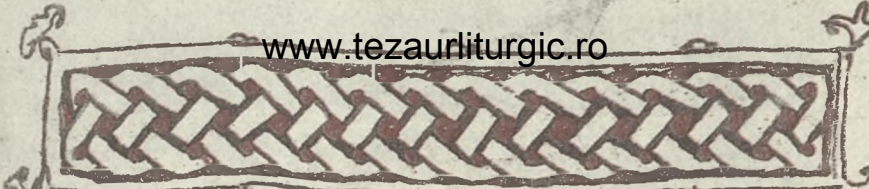
Χεῖς ὄρος ἀνέρχεται· θαρῶρ με
τομορφούμενος ἐμπροσθεν· σελή
μαθητῶν ὡς ἡλιον· ὅπως τῆς ἰδὲ,
ἀζακ αὐγῶν· τῶν δειματίου· καὶ
χίονος τῆν χροὶ δὲ ὑπερασάπτουσα·

Εχρήναι τοὺς θεάσασθαι· τὴν δόξαν
τοῦ δασοῦ του τῆς κρίσεως ὡς ἄνθ' ὡν
διὰ ἀκτα· πάχον ἐθελουσίως· φυ
σεισρκός· διὸ ὑπεμφαίνε· μαθη
τοῦν τοῖς ἐκλεχτοῖς δόξαν θεότατος·

Μορφῶν δὲ βεῖς τῆν βρότειον· εἰς τὴν
φύσιν τῆς θείας σου φύσεως· ἡλίχ
λαμψας φλόγος· ὅθεν τοῖς μαθη
τάς σου· πληροφορεῖς· ἄλλοι οὐκ ἔστι
τας· καὶ πρόπαθους τῆν φρικτὴν σὲρ
ἀνάστασις·

209
α

καυόνω **Ε**ἰς τὸ ἄγ. τοῦ χυμ. μεταμορφωσιμ.
 ποιηθέντα ὑποματῶν τοῦ κενδριώτου.
 οὐκ ἔστι ὄραμα ἔφεκάστου τῶν καυόν. ἔγκλ.
 ἀκροσι χι. τῆς οἰδοῦς καὶ ἐνμάτκς τῶν ἰδῶν:
 ἡ χ. αὐ ὦ αὐ χς ἱερῶνται.

Χς εἰς ὄρος ἀψέρχεται. θαυώρ μεταμορφῶ
 μένος ἐμπροσθεν. σε πατῶν μαθητῶν
 ὡς ἡ λιοῦ. ὁ φως τῆς ἰδίας δάξασ αὐτῆ.
 τῶν δὲ ἰματιῶν καὶ χιόμος τῆς χροιάς
 ἵπερ ἀφ' αὐτοῦ σφαι:

Εν τῆ αἰσῶν θεασασθαι. τῆν δόξαν τοῦ δε
 σπῶ του τῆς κτίσεως. ὡς αὐθὲς ὡρ πσι
 γάκται. πάσχωρ ἔθε λουσιως. φῦσς
 σὰρκός. δι' ὅτι ἔπεμφάμεν. μαθητῶν τοῖς
 ἐκλεχτοῖς δόξαν θεόπητος:-

Μορφὴν αἰσῶν τῆν βρότηον. ἄς ἐκφῶ
 σπῆ τῆς θείας σου φύσεως. ἡ λίου λαμ
 τας φανότερον. ὁ θεὸς τοῦ μαθητῆ σου.
 πικροφωρ ἄς. ἀλλοῖ ὡρ τας ὄφας. καὶ προ
 πάθου τ' φικτῆς ἐραγαθῶν:-

Καρόνες εἰς τὴν θάλασσαν τοῦ χριστοῦ μεταμόρφωσιν:
ποιηθέντες ὑπόμαθάλου τοῦ καμαροῦτου· ἔθ' ἔθ' ἔθ'
ἄνομα, ἐφ' ἑκάστου τῶν καρόνων ἐγκρίται τῆς ὁδοῦ
καὶ ἐνστάτης τοῦ ἁδίου ἀκρογυχίδα· κα

ἔθ' ἂ ^{τος} ἡχ' . α' . κα

Χριστὸς γεννάται δοξάσατε χριστὸς ἐξ οὐρανοῦ ἀ
παμύθησατε, χριστὸς ἐπιτῆς ὑψώθητε, ἄσατε τῶ
κυστα Πᾶσα ἡγῆ, ἐξ ἑνὸς ἁποστολῆ ἀνυμνήσατε χαο
ὅτι δεδοξασται : κα

Χριστὸς ὡς ἄρος ἀνέρχεται, θαλάσῃ μεταμορφώσιν
ὡς ἐμπροσθε, σεπτῶν μαθητῶν ὡς ἡχίος, ὄψεσθε
τῆς ἰσῆας διήξαι ἀυγῆ τῶν δέματίου, ἐχίονος =
τῆν χειρῶν ὑπὲρ ἀγραπτοῦσαν : κα

Χρῆν ἀνθρώπουσ θεάσασθαι, τῆν δόξαν τῶνδε
αὐτοῦ τῆς κτίσεως, ὡσαυθὲν θεὸς οὐρανὸν ἐκτίθει, κα
ὄχρον ἐθελοῦστος φῦσα σαρκὸς διὸ ὑπερφάνη μα
θητῶν τοῖς ἐκκεκοῖς δόξαν θεότητος : κα

Μορφῆν ἀνάβας τῆν βροτῶν ὡς ἐκφασίον τῆσθ·

115

ΠΡΟΛΟΓΟΣ	σελ. 7
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	σελ. 9
ΚΑΝΟΝΕΣ ΜΑΤΘΑΙΟΥ ΚΑΜΑΡΙΩΤΟΥ	σελ.25
ΚΑΝΟΝΕΣ ΓΑΒΡΙΗΛ	σελ.75
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	σελ.89

